

Pogled nazaj - pogled naprej

Govori, izjave in poslanice ob prestopu iz starega v novo leto

Letošnje izjave, ki so jih dali v svojih novoletnih govorih, intervjujih, poslanicah itd. vodilni moške velikih, manjših in malih držav, ali ki so jih zapisali vplivni časopisi po vsem svetu so po večini prežete z velikimi upanji za nadaljnjo krepitev svetovnopoličnih dogodkih, vojna nevarnost znatno zmanjšala. Le predstavniki vzhodnega bloka — izvzemši LR Kitajske govore o vojni nevarnosti v zadnjem času

Winston Churchill

je poln optimizma, da bo v letu 1955 dosežen še večji napredek v stvari miru. V svoji novoletni poslanici je ugotovil, da letos po dolgih letih prvič obhajamo Novo leto, ko ni nikjer na svetu večjih vojn. Poudaril je pomen enotnosti Zapadne Evrope, dosežene tik pred koncem starega leta, nato pa naštel uspehe na notranjem področju, med katerimi je posebno podčrtal končno ureditev racioniranja po dolgih štirinajstih letih. Zunanji minister Eden je naslovil poslanico pripadnikom svoje stranke ter jim v njej zatrjeval, da britanski konservativci lahko gledajo na preteklo leto kot na leto izrednih uspehov konservativne stranke v notranji kot v zunanji politiki.

Pierre Mendes-France

se je v svoji novoletni izjavi bavil z doseženimi uspehi svoje vlade v sedmih mesecih njenega obstoja v minulemu letu. Govoreč o notranjih problemih je ugotovil, da so bili doseženi že lepi uspehi pri odstranjanju raznih težav v gospodarstvu, da sta se povečali industrijska in kmetijska proizvodnja, da se je Francija že približala gospodarski neodvisnosti, da pa bo v novem letu na tem področju treba še marsikaj storiti. Zadnji sklep francoskega parlamenta, s katerim je ratificiral pariške sporazume o nemški oborožitvi, je Mendes-France označil kot „edino možno rešitev“, ki bo omogočala nadaljevanje učinkovite akcije za mir s prizadevanji za uravnanje odnosov med Vzhodom in Zahodom.

John Foster Dulles

kot ameriški zunanji minister je na svoji redni tiskovni konferenci 31. cembra podal pregled svetovnih dogodkov v letu 1954 in iz tega pregleda je zaključil, da je bila lani omiljena nevarnost nove svetovne vojne ter da svet lahko z zaupanjem gleda v novo leto. Ob tem, je dejal, seveda ne smemo zmanjšati splošne budnosti, „ker agresivne sile delujejo s še večjo energijo kot doslej“. Med neprijetnosti minulega leta šteje Dulles med drugim premirje (!) v Indokini in poraz Evropske obrambne skupnosti v francoskem parlamentu, med uspehe pa rešitev tržaškega vprašanja, rešitev anglo-egiptskega spora o področju Sueškega prekopa, anglo-iranskega petrolejskega spora, francosko-nemškega spora zaradi Posarja itd. „Trajen mir ne bo nikoli dosežen, če bo človeštvo usmerjalo svoje največje napore v vojne priprave“, je zaključil ameriški zunanji minister, „kajti tudi mir zahteva velike napore in žrtve posameznikov, narodov in držav.“

Georgij M. Malenkov

je na Novo leto dovolil intervju predstavniku ameriške televizijske družbe Shuttu. V svojih odgovorih na stavljenemu vprašanju je dejal, da je za ohranitev miru med Sovjetsko zvezo in ZDA predvsem potrebno, da obe strani iskreno želita mir in da njuna politika sloni na potrebi mirnega sožitja ob spoštovanju upravičenih medsebojnih interesov. Politika oboroževanja Zapadne Nemčije, ki se izraža v londonskih in pariških sporazumih, je po mnenju sovjetskega ministrskega predsednika Malenkova kriva, da se danes veča ogrožanje miru in da narašča vojna nevarnost. Vzrok napetosti pa da je tudi ustvarjanje vrste ameriških vojaških oporišč okrog Sovjetske zveze in drugih miroljubnih dežel. Dejal je še, da je Sovjetska zveza za absolutno prepoved atomskega orožja, da bi pozdravila vsa pogajanja zainteresiranih držav o problemih Daljnega vzhoda, da pa konferenca štirih glede evropskih vprašanj nima smisla, če naj razpravlja o zadevah, pri katerih so enostranske rešitve že izvršena dejstva.

Drugi pomembni državniki

perspektive za bodočnost na splošno ugodno ocenjujejo. Predsednik FLRJ maršal Tito je poslal jugoslovanskim narodom svojo novoletno poslanico in čestitke iz daljne Indije. Izrazil je svoje prepričanje, da lahko gledajo narodi Jugoslavije v novo leto 1955 še z večjim optimizmom tako glede nadaljnje notranje graditve, kakor tudi glede zunanje političnega položaja. Italijanski ministrski predsednik Scelba je kot uspeh zadnjega leta med drugim zabeležil rešitev tržaškega vprašanja in kot posledico tega postopno izboljšanje italijansko-jugoslovanskih sosedskih odnosov. Tiskovna agencija „Nova Kitajska“ je objavila novoletno poslanico vlade v Pekingu, v kateri le-ta, v nasprotju z gledanjem moskovskih veljakov, ugotavlja, da se „mednarodni položaj razvija v smeri, ki je ugodna za mir“. Poudarja tudi, da bo naraščajoče prijateljstvo

med Ljudsko republiko Kitajsko in Indijo, Burmo, Indonezijo in drugimi azijskimi državami prispevalo k ohranitvi miru v Aziji in v ostalem svetu. Ho Si Minh se zavzema za čim tesnejše odnose med severnim in južnim delom dežele proti ameriškim poskusom vmešavanja. Vzhodno-nemški vladni predsednik Grotewohl je po moskovskih notah „grozil“ z nacionalno vojsko, če bi postala oborožitev Zapadne Nemčije resnica, medtem ko je predsednik Zapadne Nemčije Theodor Heus izjavil, da bo resnična pomiritev med Vzhodom in Zahodom mogoča samo po ureditvi nemškega in avstrijskega vprašanja. Predsednik švicarske republike je v svoji novoletni poslanici postavil zahtevo, da „da se morajo velike države odpovedati slehernemu političnemu, gospodarskemu ali ideološkemu imperializmu“.

Tito iz Indije v Burmo

Po 18 dnevnom bivanju v Indiji je predsednik Jugoslavije, maršal Tito v ponedeljek odpotoval na uradni obisk v Burmo. Pred odhodom iz Indije se je Tito na Novo leto še dvakrat sestal z indijskim ministrskim predsednikom Nehrujem. Razgovarjala sta se o vprašanjih, ki zanimajo obe državi ter o najvažnejših mednarodnih problemih, pri čemer sta se dotaknila tudi sklepov konference držav Colombo-načrta. V razgovoru z jugoslovanskimi novinarji je Tito pred odhodom

iz Kalkute podčrtal pomen zvez med Indijo in Jugoslavijo zlasti na mednarodnem področju, kjer se obe državi borita za isti ideal, za enakopravne odnose med državami in narodi. Sorodnost med obema državama je v tem, da nobena izmed njiju ne teži k nevtralnosti, marveč da obe aktivno sodelujeta za krepitev mednarodnega sodelovanja in preprečitev vojn. Indija ima veliko bodočnost, je dejal Tito, in bo z industrializacijo premagala svoj najtežji problem — neenotnost prebivalstva ter obstoj mnogih verstev in narodnosti. Odkar je postalo neodvisno, je indijsko ljudstvo doseglo velike uspehe in dokazalo velike ustvarjalne sposobnosti. O izjavah indijskih voditeljev, da čedalje bolj osvajajo socialistične prvine, je Tito pripomnil, da niso nikake fraze, pač pa stvarnost.

Indijsko časopisje je uspešno končane razgovore med Titom in Nehrujem ocenilo kot pomemben dogodek, ki daje upanje na novo, srečnejše obdobje v mednarodnih odnosih in krepi vero v odločnost človeštva, da končno stopi na pot sodelovanja.

Nova avstrijsko — jugoslovanska dravska konvencija stopi v veljavo

Na podlagi sporazuma med avstrijskimi in jugoslovanskimi predstavniki bo letos 15. januarja začela veljati nova dravska konvencija, ki sta jo obe državi ratificirali. Do tega dne bosta Avstrija in Jugoslavija tudi imenovali člane mešane komisije, ki bo skrbela za vzdrževanje vodnega režima na Dravi v skladu s sporazumom, ki je bil sklenjen v Ženevi maja lanskega leta.

Avstrijski blagovni promet preko Reke

Iz Beograda poroča APA, da pripravljajo v Jugoslaviji osnutek zakona, ki predvideva ustanovitev proste cone v pristanišču na Reki. Preko reške luke je bilo lansko leto za Avstrijo odpremljenih 80.000 ton blaga v obe smeri. Po ureditvi proste pristaniške cone pa računajo, da bo tranzitni promet z Avstrijo dosegel v letošnjem letu okrog 200.000 ton.

Jugoslavija podpira Avstrijo v borbi za neodvisnost

Dr. Bebler o jugoslovanski zunanji politiki v preteklem letu

Na tridnevnom plenarnem zasedanju konec lanskega leta je jugoslovanska ljudska skupščina med drugim sprejela zvezni družbeni plan za leto 1955. Med proračunsko razpravo je državni podtajnik za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler podal poročilo o naporih za ohranitev neodvisnosti, za ureditev razmer in stikov s sosednimi državami in za okrepitev miru v tem delu sveta.

Med najotiplivejše sadove te politike je dr. Bebler uvrstil sklenitev trojne zveze med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo, preobrat na bolje v stikih Jugoslavije z njeno največjo sosedo Italijo ter normalizacijo stikov z vzhodnoevropskimi deželami in Sovjetsko zvezo. Govornik je tudi pokazal na ugodni razvoj stikov Jugoslavije z ZDA, Veliko Britanijo, Francijo in tudi zvezno republiko Nemčijo ter med drugim poudaril, da normalizacija odnosov s Sovjetsko zvezo in vzhodnoevropskimi državami nima in ne more imeti nobenih negativnih posledic za stališče Jugoslavije do zahodnih držav.

Glede odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo je dr. Bebler dejal, da so se v preteklem letu ugodno razvijali. »Tudi tokrat moramo ponoviti ugotovitev«, — je dejal — da se sosedni Avstriji ni posrečilo doseči neodvisnost. Jugoslavija je s simpatijami spremljala upravičen boj za njene neoporne pravice ter je ta boj moralno in politično vneto podpirala. Med Jugoslavijo in Avstrijo je bilo sklenjenih več sporazumov in konvencij, s katerimi smo uredili nekatera važnejša vprašanja medsebojnih

stikov. Z dobro voljo bomo sporazumno uredili tudi ostala neurejena vprašanja.«

Na koncu je dr. Bebler še pokazal na povečani prispevek Jugoslavije k splošnim naporom sveta za pomiritev in mir. Dejal je, da je to povečalo ugled socialistične

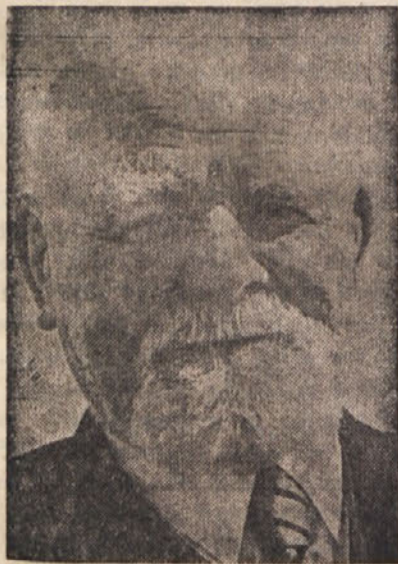
Podtajnik za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler

Jugoslavije po vsem svetu, ki pomeni zdaj za miroljubni svet partnerja, čigar sodelovanje si žele in cenijo. Jugoslavija bo tudi odslej storila vse, kar je v njenih močeh, da bo pripomogla k takšnemu razvoju mednarodnih stikov, ki bodo zagotovili trajen mir med narodi.

Zvezni prezident dr. Theodor Körner

je v svojem nagovoru na Novo leto zjutraj moral, kakor že vsa zadnja leta, ugotoviti, da avstrijsko osvoboditev še vedno ni zamenjala dejanska svoboda. Potem ko se je pohvalno izrazil o doseženem gospodarskem napredku v minulemu letu in apeliral na razum in zmernost v nadaljnjem sodelovanju obeh velikih strank, ki sta že doslej omogočila velike uspehe, je še enkrat poudaril odločnost Avstrije, da se ne bo nikdar zadovoljila s polovično svobodo.

Zvezni kancler Raab je označil leto 1954 kot v skoraj vsakem pogledu uspešno leto za

Avstrijo. Za v bodoče je napovedal, da bo avstrijska vlada storila vse, da bi čimprej prišlo do zaključnih pogajanj za sklenitev državne pogodbe. Tudi podkancler dr. Schärff, minister Waldbrunner in druge vplivne avstrijske osebnosti so imeli govore ob prestopu iz starega v novo leto. Socialistična stranka pa je izdala novoletno poslanico pod parolo „Več svobode, več kruha, več kulture!“.

Dvojno lice in dvojna morala koroških šovinistov

Nedavna izjava predstavnika jugoslovanskega državnega tajništva za zunanje zadeve, da bi bilo treba položaj slovenske narodnostne manjšine na Koroškem urediti na način, ki bi bil obojestransko zadovoljiv in da bi vsako enostransko urejevanje tega vprašanja koristilo samo tistim elementom, ki jim ne gre v račun ugoden razvoj stikov med Jugoslavijo in Avstrijo, je silno razsrdila in razburila tiste duhove v deželi, ki menijo, da so njihovi starodavni nacionalistični recepti negiranja in kratenja narodnostnih pravic državljanom slovenskega porekla tudi še danes uporabni in merodajni. Še bolj razjaril pa jih je članek predstavnika koroških socialistov Wedeniga, ki je zapisal, da je Avstrija dolžna zaimčiti manjšini na Koroškem njene pravice in da hočejo koroški socialisti manjšinska vprašanja obravnavati in jih skušati rešiti v odkritem razgovoru med nemško govorečimi in slovenskimi Korošci in, če je to potrebno, tudi z zastopniki Jugoslavije.

Nezaslišano, da si kdo drzne vmešavati se v notranjeavstrijska vprašanja — so hripavo zavreščali koroški šovinisti. Njihova vodilna garnitura, ki se imenuje deželni prezidij avstrijske ljudske stranke za Koroško, pa se je celo na posebni seji ogorčeno hudovala nad omenjenim članekom ter »dala izraza svojemu globokemu razočaranju nad to izjavo s socialistične strani«. Za prvake koroške ÖVP bi bilo »neznosno, če bi kakršna koli stranka obravnavala vprašanja, ki zadevajo samo avstrijske državljane, s kakršnimi koli inozemskimi instancami«.

To silno ogorčenje je prišlo zares v pravem trenutku, sicer bi niti predsednik koroške ÖVP, prezident Hermann Gruber, ne imel ničesar tehtnega zapisati v svojem silvestrskem uvodniku »za konec na delu bogatega leta«.

Toda, le počasi, gospodje! Ohranite vendar mirne živce. Mar res pozabljate, da je vaš strankarski prvak dr. Karl Gruber, ko je bil še avstrijski zunanji minister, obravnaval vprašanje avtonomije Južnih Tirolcev z inozemskimi instancami, čeprav je šlo za interese državljanov Italije. Mar smatrate, da je bilo to vmešavanje v notranje zadeve tuje države? In še bi vam osvežili spomin na zadnjo proračunsko debato v dunajskem parlamentu pred nekaj tedni, ko so se — da se po vašem izrazimo — številni avstrijski poslanci z ostro kritiko nad razmerami na Južnem Tirolskem in s postavljanjem zahtev po ustanovitvi posebne mešane avstrijsko-italijanske komisije, ki naj bi po vzorcu tržaškega statuta nadzirala izvajanje določil o avtonomiji Južnih Tirolcev, »vmešavali v notranjeitalijanska vprašanja«. Preberite vendar, kar je zapisala vaša lastna Volkszeitung dne 2. dec. 1954 o govoricah vaših dveh poslancev,

dr. Gschnitzerja in dr. Toncica, o tej zadevi. »Nikdar ne moremo priznati, da bi se smatrala zadeva Južne Tirolske kot notranje državna zadeva Italije. Avstrija

in Južni Tirolci smatrajo to vprašanje kot zadevo mednarodnega prava«, je dobesedno dejal vaš ekspert za mednarodnopravna vprašanja dr. Toncic, če ste

V Franciji:

Nemška oborožitev odobrena

Naposled je francoski ministrski predsednik Pierre Mendes-France le ostal zmagovalac v borbi za ali proti nemški oborožitvi. Kakor smo že v zadnji številki našega lista napovedali, je bila glasovalna zmaga zagovornikov nemške oborožitve v francoskem parlamentu zelo pičila. Ponovitev glasovanj o sedaj nekoliko spremenjenem ratifikacijskem zakonu glede s prvim glasovanjem zavrženega prvega člena pariških sporazumov je prinesla 287 glasov za in 260 glasov proti ratifikaciji, medtem ko se je pomembno število 74 poslancev glasovanja vzdržalo. S tem zadnjim glasovanjem o pariških sporazumih je francoski parlament njihov celoten kompleks ratificiral in ponovno izrekel zaupnico Mendes-Franceu, ki jo je bil z vsemi zakoni v tej zvezi povezal.

V Franciji sami najbolj poudarjajo dejstvo, da se je večina poslancev končno le zavedala, da bi do nemške oborožitve po vsej verjetnosti prišlo tudi brez Francije. Z ratifikacijo pariških sporazumov si je Francija torej samo zagotovila, da bo tudi v bodoče lahko igrala odločilno vlogo

V Zapadni Nemčiji:

Močno gibanje proti oborožitvi

O nemški oborožitvi ne razpravljajo samo za zeleno mizo ali z diplomatskimi notami v Parizu, Londonu, Washingtonu in Moskvi, marveč zelo živahno tudi v preprostih nemških hišah. Težko pa je še preceniti, ali je tu več navdušenih zagovornikov ali več zagriženih nasprotnikov nove vojske.

Da v Zapadni Nemčiji gibanje proti oborožitvi in novi vojski ni za podcenjevanje, naj prikaže le en zgovoren primer iz dolge vrste protimilitarističnih demonstracij zadnjega časa.

Konec novembra minulega leta je organizator nove vojske Theodor Blank prišel v Augsburg, da bi jo tudi na Bavarskem populariziral. Po neuspehu v Nürnbergu dan poprej je želel in dobil predhodno zagotovilo svojih strankarskih prijateljev, da bo v Augsburgu vse mirno poteklo. »Mirni Augsburchani« pa so zagнали takšen hrup in trušč, brž ko je Blank začel govoriti o vojski, da je moral takoj prenehati. Potruditi se je le še moral, da bi iz nastale gneče odnesel ugled in celo glavo. Kakor je nato poročal tisk, je morala policija z gumijevkami utreti stezo skozi razjarjeno množico v

v sodelovanju med zavezniki. To je posebno poudaril Mendes-France še v svojem zadnjem govoru v francoskem parlamentu pred odločilnim glasovanjem, s katerim je bila dosežena kljub velikim predhodnim težavam in kljub skromni glasovalni večini 27 glasov vendarle pomembna zmaga nove francoske zunanje politike, ki jo zastopa in smotrno izvaja »pravi mož za Francijo«.

Z vsemi zaupnicami, ki jih je francoski parlament izglasoval ministrskemu predsedniku v teku minule debate za ratifikacijo pariških sporazumov, mu je pa tudi pustil odprta vrata, da nadaljuje in še poveča svoje napore — čeprav doslej še niso našli pravega odmeva ne na eni in ne na drugi strani — za dosego miroljubnega sožitja med Vzhodom in Zapadom, v čemer mora tudi Francija videti jamstvo njenega mirnega razvoja ter s tem nemotene možnosti za njeno notranjo gospodarsko ozdravitev, katero si je Mendes-France ob nastopu svojih dolžnosti kot ministrski predsednik prav tako postavil za eno izmed osnovnih nalog svoje politike.

dvorani, Blank in njegovi pa so v spremstvu policajev odšli po pripravljeni poti. Neki vojni invalid ga je kljub policijske zaščite s svojo palico udaril po glavi in na celotno odhajajočo skupino se je usulo mnogo vrčev in kozarcev. Eden je zadel Blankovo glavo, da ga je na mah oblika kri. Pri izhodu se je zakotalil po stopnicah v že pripravljeni avto.

Augsburški primer je poleg vseh drugih nemirov na zborovanjih zaradi vojske v Zapadni Nemčiji najbolj odjeknil. V mladinskih razglasih poudarjajo, da mladi nemški rod po večini noče vojske, vladna večina v Bundestagu pa je že spremenila ustavo, da bo ob danem času lahko proglasila vojaško obveznost prav za tiste, ki danes organizirajo »bojkot vojske«.

Ob začetku debate o pariških sporazumih v zapadnonemškem parlamentu je tudi vodja socialistične opozicije Erich Ollenhauer govoril o elementarnem gibanju mladine proti oborožitvi, kakršnega nemška zgodovina še ne pomni. Dejaj je, da takšnega množičnega gibanja ni moč pojasniti s komunističnim vplivom ali nepolitičnostjo mladega rodu.

njegove besede pravilno ponatisnili z mastnimi črkami.

Saj ni res, da ste na vse to že pozabili! Samo dvojno lice imate in dvojno moralo! Kadar govorite o razmerah na Južnem Tirolskem, se sklicujete na mednarodno pravo, kadar pa je govora o pravicah, ki bi jih morali imeti zajamčene avstrijski državljani slovenskega rodu, pa bi radi šarili po svoji mili volji, kakor ste se naučili od svojih šovinističnih prednikov. Povejte vendar, po kakšni logiki se ravnamo? Menda res samo po logiki ljudi, ki imajo slabo vest in slabe namene in ki se boje, da bi jih kdo zasačil pri nečednem poslu.

Prav zato pa ima prav »Slovenski poročevalec«, ki je pred nedavnim zapisal: Stvar jugoslovanskih narodov pa bo seveda tudi v bodoče, da budno spremljajo razvoj dogodkov in življenske pogoje Slovencev na Koroškem in — če je to določeno krogom prav ali ne — ostro reagirajo na vsak poskus kratenja njihovih nacionalnih pravic. In to iz naravnega dejstva, da je matična država tako po naravnem kot mednarodnem pravu upravičena in dolžna, da skrbi za obstoj in življenje svojih manjšin, kakor na primer Avstrija za južne Tirolce v Italiji.

Vzhodni glasovi proti vzhodnonemški vojski

Že svojčas smo poročali o »evropski« varnostni konferenci v Moskvi, na katero je bila povabila Sovjetska zveza 23 evropskih držav, sodelovale pa so na njej samo države sovjetskega bloka, vse ostale povabljenе države so svojo udeležbo tedaj odpovedale.

Na konferenci so sklenili in sklep objavili v posebni deklaraciji, da bodo postavili na noge vzhodnonemško vojsko in osnovali skupno poveljstvo za vse vojaške sile Sovjetske zveze, Poljske, Češkoslovaške, Madžarske, Romunije, Bolgarije, Albanije in Vzhodne Nemčije — slično skupnemu poveljstvu sil Atlantskega pakta na Zapadu —, če bodo pariški sporazumi o oborožitvi Zapadne Nemčije ratificirani.

Že na tej konferenci v Moskvi sta zlasti Poljska in Češkoslovaška izrazili svoje pomisleke proti vzhodnonemški vojski in zahtevali točno kontrolo nad novo vzhodnonemško vojsko in njeno oborožitvijo. Kakor poroča Nemška tiskovna služba, je bila ponovna konferenca držav podpisnic omenjene deklaracije z moskovske konference v mesecu decembru v Pragi, kjer so češki predstavniki opozorili, da je 68 odstotkov vseh štabnih oficirjev sedanje »Ljudske policije« v Vzhodni Nemčiji članov oficirskega kadra bivše Hitlerjeve »Wehrmacht« in da zato ti oficirji niso povsem zanesljivi. Za februar t. l. je spet sklicana taka konferenca, na kateri hoče ta Češkoslovaška in Poljska, kakor trdijo ba je obveščeni krogi, še enkrat nastopiti proti enakopravni vzhodnonemški vojski in s podarkom ponovno zahtevati natančno kontrolo nad njo in njeno oborožitvijo.

SAUDSKA ARABIJA — zaostala država na verski osnovi

Večino površine polotoka, ki se strmo dviga nad vzhodno obalo Rdečega morja, za obalnim gorovjem tvori ogromno puščavsko planoto in se nato polagoma spušča proti Perzijskemu zalivu, zavzema kraljevina Saudske Arabije. V glavnem obsega nekdanji sultanat Nedžd, to je notranjost arabskega polotoka s pokrajina Samar in ob Perzijskem zalivu El Hasa ter bivše kraljestvo Hedžas s pokrajino Asir ob obali Rdečega morja. Notranjost države je po večini puščavska in sodi med najbolj suhe predele sveta. Dejansko je podaljšek Sahare na azijsko celino. Tu se prebivalci lahko bavijo samo z nomadsko živinorejo, le v večjih oazah in na obrežjih, kjer uspevajo kava, mandljevec, gumijevac, zdravilna rastlina aloe in dateljnova palma, so se Arabci za stalno naselili. Stara taka stalna naselja sta sveti mesti muslimanov, rojstni kraj Mohameda Meka in Medina, kjer je njegov grob. Od tu se je začel v sedmem stoletju širiti islam in z njim arabski jezik daleč po svetu.

Še danes je tako imenovan koran, muslimansko sveto pismo, osnova družbene ureditve v deželi. Ni drugih zakonov, edini veljavni zakon je koran. Njegov nepopustljivi moralni red je poleg srditih bojev, ki so pa po pojmovanju arabcev tudi temeljili na izpolnjevanju koranskih zapovedi, je končno največ pripomogel k arabski združitvi. Prvotno to je do začetka tega stoletja, sta namreč bila sul-

nat Nedžd in kraljestvo Hedžas ločeni državi pod turško nadoblastjo, medtem ko so obalne predele na jugu in jugovzhodu, Jemen, Hadramant in Oman, kontrolirali Britanci. Šele leta 1916 je vladar Meke Husein s privoljenjem tedanjih zaveznikov Entente proglasil neodvisno Arabijo, sebe pa za kralja Hedžasa in Jemena. V istem času pa je združeval arabska plemena v notranjosti dežele Ibn Saud. Ta stari vojščak je preživel skoraj vse svoje življenje v sedlu. Pol stoletja njegovega in njegovih čet jezdarjenja, čigar višek je bila v letu 1926 zasedba Hedžasa, je ustvarilo skupno s silo korana pravcati čudež arabske združitve, ki je bila zapečatenata leta 1927 z britansko-arabsko pogodbo, s katero je bila priznana popolna neodvisnost mlade Saudove Arabije.

Ko so leta 1936 po naključju odkrili bogata petrolejska ležišča ob Perzijskem zalivu, ki so jih začele izkoriščati ameriške petrolejske družbe in plačevati kralju ter njegovim knezom ogromne odškodnine, je na dvorih zavladalo nepopisno bogastvo. Saj plačuje samo American-Arabian-Oil-Company kralju 60 milijonov dolarjev letno. V dveh letih je novo mesto, petrolejska prestolnica Dahran,

zrastlo iz tal puščave. Tu ima svoj prestol eden najbogatejših arabskih knezov, »strašni emir« Ben Jalwi, ki je neusmiljeno očistil vsa petrolejska polja raznih razbojniških tolp.

Danes je Saudska Arabija v pridobivanju surove nafte po količini tretja država na svetu. Proizvodnja petroleja pa še vedno stalno narašča. Vendar je sredi svoje bogastva in kljub, lahko rečemo, poplave petroleja Arabija ostala revna in zaostala dežela. Njeno splošno gospodarstvo in preprosto ljudstvo od vsega bo-

gastva nimata ničesar, kajti verska osnova družbene ureditve v državi, koran, nad katerega strogim izvajanjem kralj in bogati emirji v svojo korist skrbno čuvajo, onemogoča tehniki in gospodarskemu napredku dostop v deželo. Le nekaj vrst strojev je dovolil kralj pripeljati za nekoliko olajšanje življenja, in sicer avtomobile, letala, radio in telefon, pa tudi v bistvu samo zase, za svojo številno družino in svoje kneze-emirje. Največja pridobitev, ki koristi do neke mere tudi ljudstvu, je vzpostavitev železniške zveze med glavnim mestom Rhyad in petrolejsko prestolnico Dahran.

Združitelj Arabije, Ibn Saud je umrl novembra leta 1953. Svojemu nasledniku — prav tako Ibn Saudu —, ki ga je bil še prej izbral izmed svojih 34 sinov, je zapustil praktično nerešene vse probleme, ki se tičejo dviga iz zaostalosti. Sedanjega kralja zato še čakajo težavne naloge. Milijoni nomadov in malomeščanov, uklepanih v zastalost starodavnih običajev življenja po koranu, čakajo, da jih povede v dobo tehnike, v moderni svet. Denarja ima dovolj, da to izvede in ob tem obdrži samostojnost države, čeprav bo Saudska Arabija morala sprejeti glede ljudi, tehnikov, tujo pomoč. Ljudstvo pa je kljub zaostalosti dovolj zrelo, da bi odklonilo »novo dobo civilizacije«, če bi leta prinesla s seboj zaslužnjevanje po neki tuji bilo kateri velesili.

Knjižna ocena

ZAČETNICA „ABC“

Pred nekaj časa je končno izšla na Dunaju v založbi »Österreichischer Bundesverlag« že dolgo napovedana začetnica za dvojezične šole. Veselimo se, da se je tako izpolnil vsaj en del šolske uredbe, ki govori o predpisanih šolskih knjigah. Kdaj bodo ostale knjige izšle, pa menda še nihče ne ve.

Slišimo, da so naši najmlajši začetnico z veseljem sprejeli. Tudi dvojezično učiteljstvo je knjigo toplo pozdravilo, saj mu je z njo delo mnogo olajšano. V splošnem je lahko s knjigo vsak zadovoljen, posebno še, če pomislimo na prejšnji »brezknjižni« pouk.

Ovitek knjige, na katerem nas pozdravljajo štirje krepki šolarji (in tako poudarjajo, da bi moral biti trpežen), ni dovolj kompakten, če se pomisli na dolgo šolsko pot, na vremenske neprilike in na nahrbtnik, ki je pri podeželski mladini v navadi. Boljše platnice bi varovale knjigo pred poškodbami. Tako pa se je bati, da bo knjiga po enem letu razcefrana in je mlajši bratje in sestre ne bodo mogli več uporabljati. Na ta način se bo knjiga indirektno podražila. Zakaj se vendar niso vzele platnice nemške začetnice »Frohes Lernen«? To bi izdajo gotovo ne podražilo preveč. Sedanja cena znaša S 19,80, kar ni pretirano. Pa pomislimo, da je začetnica tiskana v 5.000 izvodih in to da skupno vsoto 100.000 šilingov. Knjižni trgovec pa ima menda od vsake prodane šolske knjige nad 20% dobička (ali mora to biti, prejšnjih »Freiexemplar«-jev žal tudi ni več!), kar ni malo in gre na račun subvencije, ki sta jo prispevali deželna vlada in prosvetno ministrstvo.

Začetnica se drži solidne metode, ki iz posameznih slik razvija glas in tudi črko. Risbe so večinoma povzete iz nemške začetnice. Prirojene so letnim časom in so kar prikupne. Vendar se je premalo gledalo na to, da bi bil glas, ki se dobi iz slike, brez vsch težav logičen in naraven za nemške kakor tudi za slovenske otroke. To pa se za zadnje ne more trdit kar pri prvi sliki, h kateri spada nemški: »I, i, i, i will eine Birne!« To sliko bi morali nadomestiti z drugo. Vprašanje je, če pri sliki »T« otroci avtu pripisujejo hupanje: »Tu, tu, tu...« Zdi se nam, da vpijejo »Pip, pip, pip« ali »Tit, tit, tit«. Povsem zgrešena je — pa ne samo iz dvojezičnega stališča — slika »N«. Neko »okostje« za črko nikakor ne sme manjkati. Skoraj isto velja za sliko »L«. Če se »okostje« črke (in tudi glas!) iz slike težko dobi, obvelja pravilo: slika mora kazati predmete, katerih ime se začne z zaželenim glasom, n. pr.: luč — Licht. Tudi slika za glas in črko »F« bi morala biti

drugačna, ker pogašanje luči nikakor ne povzroči glasu f f f. (Lega ustnic pri pogašanju je čisto drugačna kot pri izgovorjavi recimo besede fletno — fein!) Slika »P« ni posebno posrečena. Lepa je slika »P« v hrvaški »Početnici« za Gradišćansko. Že dolgo, dolgo se drži po nemških začetnicah »bolni fant z zdravnikom, da bi otrokom razvili nemški »Z«. Fant kiha »hazi, hazi!« No, čuje se menda vendar »hatschi, hatschi!« Slika je lepa, toda za učitelja mora biti mučno, iz nje pridobiti glas in črko »Z«. Saj je dosti predmetov, ki se začnejo z (nemškim) Z: Zaun, Zange itd. Če se ne da dobiti storije o glasu, so pač imena predmetov merodajna (iz teh se pa že da razviti »okostje« za simbol. Res škoda je, da črke Č, Š, Ž in nemški V niso ilustrirane. Posebno prve tri prav kričijo po ilustraciji. Otroci bi si jih mnogo laže zapomnili! Tako pa se je n. pr. dala narediti nova slika za R, čeprav je ona iz nemške začetnice jako dobra.

Zakaj smo nekatere slike bolj natančno obdelali? Zato, ker pedagogi vedno in povsod zahtevajo, da mora biti razvoj glasa in črke iz slike posebno dober. Učiteljski ščniki vedo o tem dosti povedati. Pri sestavi nove šolske knjige bi kazalo to upoštevati. Slike kot n. pr. N, nemški Z itd. so vsekakor z a s t a r e l e.

Za primernejše čtivo mladini

Mladina, posebno dijaška pa tudi vaje-niška, ne samo v mestih temveč tudi na deželi, se množično zastruplja in si kviri domišljijo že v najnežnejših letih s požiranjem malovredne literature, takoime-novane plaže. Ogrozno tega osladnega kvarnega čtiva razpečavajo brezvestna podjetja, preračunano na bujno mladinsko fantazijo, med mlade ljudi.

Vzgojitelji si belijo glave, kaj naj bi ukrenili proti poplavi plaže. Kako zelo je razširjena plaža med učeco se mladino, je pokazal poizkus, ki so ga izvedli v šoli v Floridsdorfu. Učitelji so pozvali fantje naj prinesejo kriminalistične, detektivske, ljubavne in avanturistične zvezke literature v šolo. In zgodilo se je, da so dečki prine-

Koklja na strani 33 bo menda valila v črni kuhinji, v hlevu ali pa na drugem mestu? Malo verjetno je, da so ob Miklavžu že vsi otroci brali njemu posvečeno berilo, ker je predaleč z a d a j. In če — kaj pa bodo brali do božiča, ki je v knjigi že na naslednji strani. V prihodnji izdaji bi kazalo to popraviti!

Berila so primerna teku leta, držijo se običajev in so, ko so palčki spremenili velike črke v male, tiskana z malimi črkami. Tudi slike niso več barvne. Bodo jih morali pač otroci sami pobarvati.

Delovno skupnost, ki je knjigo pripravila in izdala, sta prizadevno vodila referent za dvojezično šolstvo pri dežel-nem šolskem svetu, vladni svetnik Lorenc Just in okrajni šolski nadzornik Walter Maklin, sodelovali pa so v njej učitelji in učiteljice Polanšek, Ratzek, Srienec, Thaler, Vauti, Vouk in Weber.

V rokah vestnega učiteljstva na dvojezičnih šolah bo knjiga kljub nakazanim hibam dober pripomoček pri vzgoji otrok v duhu medsebojne strpnosti ter bo lahko ob nepristranskem upoštevanju in enakem vrednotenju obeh jezikov in narodnosti doprinesla svoj delež k zblizevanju in miroljubnemu sožitju obeh narodov na ozemlju, kateremu je namenjena. *Solnik*

Ljubljana - bodoče središče grafične umetnosti

Skupno z Narodno galerijo je Moderna galerija v Ljubljani v soglasju z zvezno komisijo za kulturne stike med FLRJ in inozemstvom sprejela sklep, da se bodo v bodoče organizirale redne mednarodne grafične razstave v Ljubljani. Namerovali so tudi podeljevati nagrade za najboljše dela na teh mednarodnih grafičnih razstavah, ki bi se kasneje morda razvile v slične prireditve, kakršne so redne razstave lepih umetnosti v Benetkah. Tradicionalnemu beneškemu bienalu bi tako Ljubljana postavila ob stran mednarodni grafični bienale. Za organiziranje te razstave je že bil imenovan poseben devet-članski odbor republiškega sveta FLRJ za prosveto in kulturo.

Prva taka razstava je predvidena za letošnje poletje in bo verjetno odprta v mesecu juliju. Na njej bodo sodelovali razen jugoslovanskih grafikov tudi grafični umetniki vseh onih držav, s katerimi ima Jugoslavija prijateljske in kulturne stike. Kakor smo zvedeli, je bil s strani predstavnik Moderne galerije povabljen k sodelovanju na tej razstavi tudi dr. Werner Berg, ko se je minuli mesec mudil na obisku v Ljubljani. Kakor znano, je dr. Berg žel največ uspeha med koroškimi umetniki na nedavni razstavi sodobne koroške grafike v Moderni galeriji.

V Jugoslaviji — prevodi najboljših dramskih del v jezike manjšin

Amatersko gledališko udejstvovanje je sestavni del kulturnega izživljanja narodnostnih manjšin v Vojvodini, Bački in Banatu. Da bi imele igralske skupine čim večjo izbiro pri sestavljanju svojih sporedov, so zastopniki sveta za kulturno delo narodnostnih manjšin prejšnji mesec ustanovili v Novem Sadu posebno komisijo, ki bo skrbela za prevajanje najboljših dramskih del v manjšinske jezike. V področje dela te komisije pa bo spadala tudi skrb, da se bodo dobra umetniška dela pisateljev, pripadnikov narodnostnih manjšin, prevajala v srbohrvaščino, s čimer bodo postala dostopna tudi širši javnosti večinskega naroda. Dela, ki prihajajo v poštev za prevajanje, bo komisija predložila v oceno in odobritev zvezi kulturno-prosvetnih društev Vojvodine.

Tudi v teh prizadevanjih se odražajo prijateljski odnosi, ki so postali v socialistični Jugoslaviji življenjska stvarnost v sožitju med jugoslovanskimi narodi in narodnostnimi manjšinami, ki žive v tej deželi. Ustavna določila o enakopravnosti manjšin ne ostajajo samo na papirju, marveč dobivajo v medsebojni pomoči in izmenjavanju kulturnih stvaritev otipljivo materialno vsebino.

Dr. Mirko Rupel:

SLOVENSKI JEZIK

Opisni deležnik na -l imajo vsi glagoli. Delamo ga iz nedoločniške osnove; če se osnova končuje na samoglasnik, dodajamo obrazila -l, -la, -lo (pi-l, dvigni-l, gore-l, nosi-l, dela-l, kupova-l), če pa se osnova končuje na soglasnik, dodajamo -al, -la -lo (nes-al, tres-al).

Ta deležnik se rabi v zvezi z glagolom biti za opisovanje časov in naklonov: Pastir je nabral suhljadi. Dekleta so pela. Ko bi ljudje ne mrlji, bi svet podrl.

Trpni deležnik na -n, -t, imajo redno prehodni dovršniki; delamo ga iz nedoločniške osnove z obrazilom -en, -ena, -eno, če se osnova končuje na soglasnik ali na i, in z obrazilom -n, -na, -no, če se osnova končuje na a; nekateri glagoli imajo obrazilo -t, -ta, -to:

1. a) prenest-ti — prenes-en
ukrasti (iz: ukrad-ti) — ukrad-en
izreči (iz izrek-ti) — izrečen (iz: izrek-en)
ostriči (iz ostrig-ti) — ostrizen (iz ostrig-en)
- b) deli-ti — deljen (iz deli-en)
obljubi-ti — obljubljen (iz obljubi-en, obljub-en)
- slavi-ti — slavjen (iz slavi-en, slavjen)
rodi-ti — rojen (iz rodi-en, rodjen)
pokosi-ti — pokosen (iz pokosi-en, pokosjen)
ukroti-ti — ukročen (iz ukroti-en, ukrotjen)
2. pregna-ti — pregna-n
poleža-ti — poleža-n
3. zajet, zapet, potrt, zmlat, obut, ubit.

Ta deležnik izraža stanje po dovršnem dejanju: Kakor dobljeno, tako izgubljeno. Ura zamujena ne vrne se nobena. Stal je kakor pribit. S slamo pokrita streha je bila na več krajih predrta.

Glagolnik

Glagolnik imajo navadno le nedovršniki; delamo ga z obrazilom -je, ki ga pritikamo navidezному trpnemu

deležniku na -n, -t (navidezному zato, ker nobeden ustreznih glagolov tega deležnika nima): oran-je, kopan-je, čakanje, ponavljanje, vpitje, gretje, grmenje, bivanje, dihanje, kmetovanje, bitje.

Glagolnik izraža dejanje v samostalniški obliki: Ko se je naveličal pisanja, se je lotil branja. Čez nekaj časa sem zaslišal iz hiše vpitje.

Prislov

Prislovi (adverbi) so nepregibne besede, ki določajo kraj, čas, način, vzrok in mero.

A. Po pomenu so prislovi:

1. k r a j e v n i: tu(kaj), tam, notri, zunaj, gori, doli, blizu, daleč, zraven itd. (na vprašanje kje?); sem, tja, noter, ven, gor, dol, naprej, nazaj, proč itd. (na vprašanje kam?); tod, povsod, od tod, do tod, koder itd. (na vprašanje kod? od kod? do kod?)
2. č a s o v n i: zdaj, takoj, danes, letos, lani, snoči, davi, drevi, jutri, ponoči, podnevi, zvečer, zjutraj, že, še, nikoli, doslej, odslej itd. (na vprašanje kdaj? doklej? odklejš?)
3. n a č i n o v n i: tako, naravnost, narobe, skrivaj, zastoj, vedoma, curkoma, dobro, slabo, ostro itd. (na vprašanje kako?)
4. v z r o č n i: zato, zatorej, zategadelj itd. (na vprašanje zakaj? čemu?)
5. k o l i č i n s k i: toliko, mnogo, malo, dosti več itd. (na vprašanje koliko?)

Posebej je treba omeniti še poudarne prislove (prav, ravno, kar, le, saj, vsaj, zlasti, predvsem itd.), potem pritrtilnice (dà, seveda, kajpada, sevè, menda, morda, bajè, nemara), nikalnice (ne) in vprašalnice (a, ali, jeli, mar).

B. Po izvoru so prislovi samostalniški, pridevniški, zaimenski, števniki in glagolski.

1. I z s a m o s t a l n i k o v so prislovi: včasih, zjutraj, domov, doma, pozimi, pokonci, zapovrstjó, opoldne, napródaj, vpricho, jeseni, mestoma, curkoma, vekomaj itd.
2. I z p r i d e v n i k o v delamo prislov z obrazilom

-o ali -e: Ptički pod nebom veselo pojo. Kako glasno, ljubo šumljaš, kako čvrsto, krepko skakljaš. Rdeče je obrobila zarja planine.

Pridevniki na -ski in -ški smejo imeti tudi prislov na -ski in -ški: Govoril je slovenski (ali slovensko). Hči je bila nedeljski (ali nedeljsko) oblečena. Ali znaš nemški (ali nemško)?

Pridevniške prislove lahko stopnjujemo. Če ima pridevnik v primerniku obrazilo -eji, ima prislov obrazilo -eje:

pridevnik: skrben, skrbnejši — prislov: skrbno, skrbneje
pridevnik: hiter, hitrejši — prislov: hitro, hitreje
pridevnik: zvest, zvestejši — prislov: zvesto, zvesteje

Primerjaj: to vozilo je hitrejše (kakšno? pridevnik!) kakor ono — to vozilo hitreje (kako? prislov!) vozi kakor ono.

Nekaj posebnosti pri stopnjevanju prislovov:

blizu	— bliže	— najbliže
često	— češče	— najčešče
dobro	— bolje	— najbolj
drago	— draže	— najdraže
globoko	— globlje (globokeje)	— najgloblje (najglobokeje)
hudo	— huje	— najhuje
kratko	— krače (krajše)	— najkrače (najkrajše)
lahko	— laže	— najlaže
malo	— manj	— najmanj
nizko	— niže	— najnižje
ozko	— ože	— najože
tenko	— tanje	— najtanje
težko	— teže	— najteže
tiho	— tiše	— najtiše
visoko	— više	— najviše
zelo	— bolj	— najbolj

Paziti moramo, da bomo ločili 2. stopnjo pridevnika v srednjem spolu bliže, draže, laže, nižje, ože itd. od 2. stopnje prislova bliže, draže, laže, niže, ože itd.

(Nadaljevanje prihodnjič)

KOLENDAR

Petek, 7. januar: Valen in
Sobota, 8. januar: Severin
Nedelja, 9. januar: Julijan
Ponedeljek, 10. januar: Pavel
Torek, 11. januar: Higin
Sreda, 12. januar: Alfred
Četrtek, 13. januar: Veronika

Žihpolje

V Nadromu v žihpoljski občini je minuli ponedeljek izbruhnil v poslopju posestnice Erne Anderwaldove požar in je docela uničil gospodarsko in stanovanjsko poslopje. Kmalu je bila na mestu požarna bramba iz Žihpolj. Gasilcem se je posrečilo, da so rešili iz plamenov posestnico samo in dve kravi ter troje svinj. Žena je zadobila težke opekline, da so jo morali prepeljati v bolnišnico. Nastalo škodo cenijo na okoli 120.000 šilingov.

Beljak

V Beljaku se je na novo leto zjutraj primerila — verjetno zaradi ljubosumnosti — žaloigra, ki je vzbudila veliko pozornost. Policijski uradnik Haberle in njegova žena Greta sta z drugimi policisti in njihovimi ženami praznovala silvestrovanje. Žena Greta je brzkone postala ljubosumna, ko je njen mož z drugimi damami preveč prijazno plesal. Na poti domov mu je delala očitke. Ko sta prišla domov, je še neka sestanovalka v isti hiši, ki se je nahajala že v posetlji, slišala kratak prepir. Kmalu nato pa je počil strel. Pozneje se je izvedelo, da se je žena, komaj ko je mož odšel v drugi prostor stanovanja, ustrelila z moževim službenim samokresom v prsa. Srca na srečo ni zadela, pač pa ji je krogla prebila pljuča. Prepaščeni mož je takoj obvestil rešilno službo. V življenjsko nevarnem stanju so ženo prepeljali v bolnišnico.

Po naši zemlji**Mimogrede v Podravljah**

Vreme je bilo sončno, za ta letni čas nekaj izrednega. Kar dobro se zdi človeku, če se more za nekaj časa sprostiti pisarniških prostorov in malo kam pogledati po naši lepi zemlji. Tokrat sem se mimogrede ustavil v Podravljah, prijazni vasi, kjer je bilo baš te dni živahno življenje.

Kateri izmed kmetov na našem dvojezičnem ozemlju ne bi vedel za Podravlje?! Mnogo jih je, ki so že svojčas z največjim zanimanjem sledili prizadevanjem Slovenske kmečke zveze za ustanovitev slovenske kmetijske šole. Na stotine jih je bilo, ki so željo po domači kmetijski šoli s svojimi podpisi podprli, veliko jih je, ki so pri izgradnji šolske stavbe, učnih prostorov in internata sodelovali in gmotno pomagali.

Danes kmetijska šola v Podravljah že v drugem letniku izpolnjuje svojo plemenito in veliko nalogo, da posreduje kmečki mladini gospodarsko-strokovno znanje v domači besedi. Pa ne samo v domači vsem umljivi besedi, marveč tudi s prvovrstnimi strokovnimi učnimi močmi, ki so najtesneje povezane s potrebami našega kmetijstva. Učne moči v Podravljah poznajo naše kmečke domove, se zavedajo njihovega pomena ter jim posvečajo vso pozornost, smisel in ljubezen. Vse to skušajo s teoretičnim poukom in praktičnim prikazovanjem vnesti v vrste učence kmečke mladine. Pri tem dobro vedo, da gre za našo zemljo in človeka, za dom in njegov kruh, za stan, ki igra v našem narodnem in družbenem življenju pomembno vlogo. Gre še za več, gre za moralno povezavo s kmečkim domom in njegovo zemljo. Učne moči posredujejo

poleg strokovnega znanja mladini tudi razumevanje o pomenu vasi in kmetijstva ter ljubezen do zemlje sploh. Če na primer navedemo samo obravnavanje iz rastlinskega življenja, osvajanje hranil iz zraka in zemlje, vlogo listov in korenin, svetlobe, padavin, način razpadanja neorganske in organske prirode, potem postane polje lepo, prijetno in privlačno. In nadalje, sposobnost za smotrno in donosno živino in prašičerejo, perutninarstvo in osvajanje pripomočkov moderne tehnike, zahteva od današnjega kmečkega človeka obsežno znanje. Učni uspehi iz teh in nešteto drugih področij so nedvomni, ker so pedagoške sposobnosti učnih moči na višini in ker posredujejo znanje tudi s srcem in dušo.

Notranji prostori kmetijske šole v Podravljah so nad vse prijetni. Vsa stavba, kakor danes stoji malone dograjena, spodnji prostori, jedilnica in kuhinja, prav tako šolski prostori, internat za gojence, učiteljska stanovanja in pisarne so mojstrska zamisel arhitekta Osvalda ter odgovarjajo naj sodobnejšim zahtevam. Vidni so tudi že obrisi izgradnje svetlih in modernih hlevov in svinjakov ter gospodarskega poslopja. Z mladim sadjem zasajeni prostor obeta lepo sadjarsko plantažo in v vse kaže, da se bo kmetijska šola v Podravljah lahko merila z vsemi tovrstnimi zavodi v deželi. V glavnem pa, kar je najvažnejše, pomeni kmetijska šola v Podravljah napredek našega kmetijstva.

Dneve med prazniki, od 27. do 30. decembra, pa je Slovenska kmečka zveza izrabila na prekoristen način, da je povabila v šolske prostore v Podravlje tudi one kmečke ljudi, ki jim čas ne dopušča, da bi vso zimo prisostvovali šolskemu pouku. Priredila je kmetijski visokošolski teden in razveseljivo število kmetov, starejših in mlajših, iz vseh naših dolin se ga je udeležilo. Z največjim zanimanjem so vsi sledili predavanjem strokovnjakov domačinov in gostov kmetijskih profesorjev in inženirjev iz Ljubljane. Po vsaki obravnavani tematiki, iz poljedelstva, živinoreje, sadjarstva, zadrugištva, socialnega skrbstva itd., so udeleženci živahno posegli v diskusijo, ki je marsikakšne pereče probleme osvetila od vseh strani. Diskusija je trajala v pozne večerne ure in je bila dokaz, kako so navzoči predavanjem živo sledili ter zgoščeno in obsežno tvarino sprejemali vase. Brez dvoma bo naš list iz aktualnih predavanj svojim bralcem postregel vsaj v izvlečkih na drugem mestu. Tu pa lahko trdimo, da je bil kmetijski visokošolski teden koristno in dobro porabljen.

Ledenice

Štiriinsedemdesetletna rentnica Frančiška Novak je že nekaj mesecev trpela na omračenju uma. V četrtek zvečer se je kakor po navadi podala k počitku. Nato pe je še enkrat vstala in prižgala svečo ter jo postavila na mizo. Na mizi je imela odloženo obleko, ki se je od goreče sveče vnela medtem, ko je žena najbrž spet zasnila. Nesrečno ženo so plini dima udušili in zjutraj jo je njena snaha našla mrtvo.

Slovenska prosvetna zveza naznanja:

Slovensko prosvetno društvo Malošče bo uprizorilo igro

„Logarjevi sinovi“

v nedeljo, dne 9. januarja ob 14. uri pri Prangarju v Zmotičah.

Prisrčno vabljeni od blizu in daleč.

Opozarjamo, da zaradi nepredvidenih ovir v soboto zvečer, kakor je bilo zadnjič objavljeno, ne bo prireditve.

Slov. prosv. društvo »Bilka« Bilčovs priredi v nedeljo, dne 9. januarja 1955 s pričetkom ob 19.30 uri pri Miklavžu igro

„Mladi in stari“

Sodeluje moški in mešani pevski zbor.

Prisrčno vabljeni!

Umrla je Mikulova stara mati

Stari grad v občini Bekštanj. — Minuli ponedeljek je preminula v Starem gradu v občini Bekštanj ugledna in spoštovana Neža Pintar, stara Mikulova mati. Pokojna mati je dosegla visoko starost 93 let in je bila najstarejša oseba v občini. Življenje pokojne je bilo trudapolno, posvečeno skrbi in žrtvam za domačijo in svojce. Gotovo je bilo v njenem življenju tudi mnogo lepih in sončnih dni, ko so se ji rodili otroci, katerim je bila najboljša mati in vzgojiteljica, ki jih je vzgajala po vzorih, kakršni so bili njej sveti in prepričanje vse življenje, to je v zvestobi do sebe in svojega ljudstva ne samo v mislih temveč tudi v dejanju.

Med časom nacističnega nasilja pa je morala tudi pokojna mati izpiti kupo bridkosti do dna. Zaradi kremenitega značaja ter odpora proti nasilju in krivici so tudi Mikulovo družino pričeli nacistični priganjati preganjati. Mikulov Janez je končal v koncentracijskem taborišču v Dachau, Alojzijo Poek so usmrtili v taborišču uničevanja v Lublinu, Franca Poeka pa so ustrelili kot partizana in borca pri Ledenicah. Tudi pokojno mater samo so vlačili po gestapovskih zaporih. Neugasljivi zgledi tudi teh dragocenih žrtev bodo plameneli v srcih sedanjega in bodočih rodov.

Naj si Mikulova mati spočije od truda in žrtev polnega življenja, preostalim svojcem pa naše odkrito sožalje!

Rute — Rinkole

Naši vasi sta bolj zase in od največjega prometa nekoliko oddaljeni. Po opravi hodimo v Pliberk in tudi v Šmihel. V Šmihel smo imeli do nedavnega časa obupno slabo pot in naša zahteva po izgradnji boljše prometne možnosti je bila upravičena. Po vztrajnih zahtevah in prizadevanjih je uspelo, da smo pot v Šmihel nekoliko uredili, vendar še ne docela in bo treba še več storiti. Upamo, da bomo tudi to dosegli, kar bo odvoz naših pridelkov in dovoz naših potrebščin veliko olajšalo.

Naši vasi sta eni izmed onih redkih vasi, ki nekaj nimata, s čimer se skoraj povsod drugod lahko postavljajo. To je: v naših vaseh še nimamo gostilne ter je niti ne pogrešamo. Le v semenjih dneh pripejemo kakšen sodček piva za spremembo, za domačo pijačo imamo pa mošt. Kakor rečeno, gostilne ne pogrešamo, ker marsikateri šiling ne zapravimo po nepotrebem in namesto tega lahko uporabimo naš denar in trezen razum ter sveže sile za gospodarski napredek naših kmetij. Ne hvalimo se preveč, če trdimo, da so na naših kmetijah precej urejene razmere in se na mnogih področjih kmetijstva poslužujemo modernega gospodarstva in pripomočkov tehnike, kar nam olajšuje delo in dviga donosnost.

Poleg tega izoblikujemo tudi lice naših domov in gospodarskih poslopij. Celovito obnovo, zboljšanja stanovanjskih prostorov ter hlevskih in gospodarskih objektov, bi lahko navedli. Navajamo samo nekatere. Pri Vautnu so obnovili hišo in uredili obširne ter lepo urejene prostore. Prav tako so sodobnim zahtevam odgovarjajoče obnovili poslopje in prostore pri Užniku. Posebno pa moramo poudariti gradnjo pri Šparlnu. Mladi Šparl, doma iz Metlove in po poklicu mizar, je s skromnimi sredstvi pričel gradnjo svojega domovanja ter je danes že tako daleč, da ima streho za družino. In še mnogo več bi lahko navedli, kar pa si bomo prihranili. Ugotavljamo samo še enkrat, da se Rinkole in Rute razveseljivo obnavljajo in korakajo z napredkom časa.

Končno še tole: Znano je, da je tik pred lanskim zimo zadela p. d. Šranca težka požarna nesreča. Pogorelo je vse. Toda Šrancovi s posestnikom Francem na čelu niso obupali in so se z vso virglio na delo. Iz pogorišča je nastala nova stavba, večja kot je bila prej, saj se je našlo mnogo dobrotnikov, ki so poleg zavarovalnice, ki jo je zavarovalnica zadovoljivo likvidirala, prikočili izdatno na pomoč.

Pridite vsi na

TRADICIONALNI

SLOVENSKI PLES

ki bo v soboto, dne 22. januarja 1955 s pričetkom ob 8. uri zvečer
V VELIKI DVORANI IN STRANSKIH PROSTORIH

DELAVSKE ZBORNICE V CELOVCU

Častno pokroviteljstvo je prevzel g. deželni glavar FERDINAND WEDENIG

Vabi: Slovenska prosvetna zveza

Vstopnice dobite v predprodaji pri vseh Slovenskih prosvetnih društvih, v knjigarni »Naša knjiga« Celovec, Wulfengasse in v »Kärntner Reisebüro« po šil. 12.— ter pri večerni blagajni na dan prireditve po šil. 15.— .

Od silvestrovanja v novo leto v Pliberku in okolici

Skoraj lahko trdimo, da so Pliberčani in okoličani dobro zdrknili v novo leto. Pili gotovo niso premalo, ker je to v tem kraju precej udomačena navada. Cela vrsta gostiln v Pliberku se menda ne more pritoževati, da bi se mnogi branili omamljanja z alkoholnimi pijačami. Čeprav pravijo, da je za denar trdo, za pijačo še vedno »glestajo« kak šiling.

Gostilne so bile seve odprte vso noč in mnogim ni zadostovalo, da bi obiskali samo eno gostilno, temveč so jih posetili po več. Brez dvoma so se gostje pri Lampwirtu radi zadržali, kjer je postrežba vzorna ter znajo natakarcina in »virt« ter »virtinja« postaviti vsakemu gostu prijetno besedo. Tudi Karla pri Goteju je imela dosti opravka, da je utešila vsa žejna grla. Nekateri so šli na silvestrovanje požarne brambe v šolo, drugi pa so se odločili k Brezniku in ni jih bilo malo, ki so iskali razvedrila v Cilibaru, kjer je bilo postreženo s prvovrstnim koncertom in godbo ljubljanskih študentov. Študentje so igrali zares dobro in so bili deležni nedeljene pohvale.

Tudi na deželi je bilo vse razgibano. Pri Gutovniku v Šmarjeti so svetili vso noč. Šimej v Libučah pa je priredil svoj običaj-

ni »bal« in ker ima zelo obsežno in pravno plesišče, se je natrpalo plesa in zabave željnih gostov. Toda na nesrečo je pri Železniku padla grenka kaplja v razpoloženje, ko se je nekaj po polnoči primeril nad vse žalosten dogodek, ki je pretresel vse navzoče in tudi druge, ki so o tem pozneje slišali. Iz različnih vzrokov, o katerih se govoriče ne ujemajo popolnoma, je 19 let stari mehanik in sofer Oton Rudolf Neubersch strmoglavil s hodnika prvega nadstropja v globočino na kamenita tla. Padec je bil tako usoden, da je mladi fant nezavesten obležal s težkimi poškodbami na glavi. Kmalu je bil rešilni avto v akciji in prepeljali so ga v bolnišnico v Celovec. Toda zdravniku mu niso mogli pomagati in je še na Novo leto zvečer umrl. Kako je ta dogodek bridek udarec za starše, si je lahko predstavljati. Pokojnega so pokopali minuli torek v Trnji vesi pri Celovcu.

Novoletni prazniki so minuli in pričeli so se resni, skrbi in dolžnosti polni dnevi vsakdanjega življenja in truda. Upamo, da se bo vsaj del želja o uspešnem in srečnem novem letu 1955 tudi uresničilo. K temu pa hočemo z delavnostjo, pridnostjo ter treznostjo pripomagati.

LETO NOVO SE JE PRICĚLO

Sicer je noč od Silvestra na novo leto noč kot vsaka druga, a vendar se v tej noči mnogo dogodi. Staro leto se razide z novim. Novo leto se prične. Že od davnaj sem je navada med ljudmi, da pričakajo novo leto. Ljubitelji veselja se to noč zabavajo. Mnogo ljudi pa je, ki ostanejo doma ali se sestanejo s sosedi in se pogovarjajo o dogodkih v letu, ki se pravkar poslavljajo in prerokuje ter ugibajo o tem, kaj bo prineslo novo leto.

Pogovori so najrazličnejši. Vsak pa se nekako zamisli nazaj. Vsi dogodki celega leta zaživijo pred njim. Eden se veseli uspehov, ki jih je imel v minulem letu ter z nekakim zaupanjem pričakuje novo. Zopet drugi ves žalosten in potrč premišljuje o svojih neuspehih in zato z nekakim nezaupanjem zre v prihodnost. Ni pa to pravilno. Človek mora z zaupanjem stopati prihodnosti naproti. Če je imel ta ali oni to leto neuspeh, ima lahko prihodnje leto več uspeha. Zakaj torej strah in bojazen?

Ne se vdajati usodi, češ, saj se ne da nič pomagati. Ne, napačno je to! Človek mora z voljo sodelovati in urejati življenje znošno, lepo in prijetno. Vsak človek, ki dela, ima uspeh ali neuspeh. Težave pa so za vsakogar neizogibne. Ne sme človeka spraviti že vsak najmanjši neuspeh iz ravnotežja. Z delom mora vsak primerno odgovarjati, skušati mora stvari izboljšati. Močno voljo mora pokazati človek, zapupati mora v svoje moči in skušati doseči svoje cilje. Slepo vdajanje v usodo, člove-

ka samo slabi in mrtviči.

Da, z zaupanjem moramo prav vsi zreti bodočnosti naproti. Truditi se mora vsak na svojem mestu; ta v šoli, drugi v uradu, delavci na svojih delavnih mestih v tovarni, v gozdu in drugod.

Ako se bomo trudili in delali, se bomo tudi z lažjim srcem vsakokrat poslavljali

od starega leta, ker bomo lahko ugotovili, da smo dali vse iz sebe, da bi dosegli čim boljše uspehe. Lahko nam bo tudi stopati dalje, v novo leto.

Ni samo usoda vzrok človekovih neuspehov, kriv je dostikrat v veliki meri človek sam, ker ne veruje v svojo lastno moč. —am.

Nesreča uči

Živel je mož in imel dva sina. Vedno je hodil v gozd in drvaril, s seboj pa je vodil tudi po enega sina.

Nekoč zbolil. Zato pokliče sinova in jima reče:

»Danes pojdiva sama v gozd. Jaz moram počivati.«

»Prav, očka!« — rečeta, »toda če se nama kaj zgodi, če se nama zlomi voz, kdo ga bo popravil?«

»Če se kaj zgodi, kar pokličita Nesrečo. Ona vama bo pomagala,« je odgovoril oče.

In sinova odideta v gozd. Nasekata za poln voz drv in še več. Ko jih nalagata, se zlomi kolo pri vozu. Takoj začneta na ves glas klicati Nesrečo:

»Nesreča, Nesreča! Pridi, popravi nama voz!«

Dolgo vpijeta, toda nihče se ne oglasi. Sonce je že zašlo, Nesreča pa ni in ni hotela priti. Slednjič reče mlajši:

»Ti, ta Nesreča sploh ne bo prišla. Kdo ve, čigav voz sedaj popravlja. Nesreča nikoli ne spi, pravijo. Kmalu bo mraz. Dajva, poskusiva sama popraviti, vsaj kolikor se da.«

Vzameta sekire in začneta popravljati. Tik-tak sem, tik-tak tja in voz je za silo popravljen.

Ko se vrmeta domov, ju oče vpraša:

»No, kako? Je šlo vse po sreči?«

»Nikar ne vprašuj!« — začneta oba hkrati. »Voz se nama je zlomil. Klicala sva tisto nesrečo, pa je ni bilo od nikoder. Sama sva morala popraviti voz.«

»Saj to je bila nesreča. Vidva sta jo klicala, ona pa je bila tam in vama pomagala popraviti voz. Če bi ne bilo nesreče, bi voza nikoli ne popravila.«

Kralj in njegov sokol

(Pripovedka iz vzhodnih dežel)

Ljudje pripovedujejo, da je nekoč živel perzijski kralj, ki je ljubil zabavo in lov. Imel je sokola, od katerega se ni ločil niti čez dan niti ponoči. Čeprav je vso noč spal, je držal sokola ves čas na roki. Kadarkoli je šel na lov, vselej je vzel sokola s seboj. Dal mu je narediti skledico, ki jo

je obesil ptici okrog vratu. Iz nje je sokol pil.

Nekega dne se je pred kraljem pojavil njegov sokolar in rekel:

»Prezvišeni kralj, čas je, da se odpravim na lov.«

Kralj se takoj pripravi. Na roko vzame sokola in se takoj odpravi na pot. Prišli so v neko dolino in postavili lovsko mrežo. Niso dolgo čakali, ko se je v mrežo zapletla skokonoga gazela. Kralj je takoj zapretil:

»Tistega, ki bi mu gazela zbežala, dam takoj usmrtiti!«

Lovci so okrog gazele začeli zoževati obroč in glej: gazela je krenila naravnost proti kralju. Vzdignila se je na zadnje noge, sprednje je prekrizala na prsih, kakor da hoče pred kraljem poljubiti zemljo. Kralj se je sklonil k njej, gazela pa je skočila čezenj in izginila v puščini.

Kralj se je obrnil k vojakom in opazil,

kako drug drugemu nekaj namigujejo. Vprašal je svojega vezirja:

»O čem govore vojaki, vezir?«

»Bogme,« odvrne vezir, »govore o tem, kako si rekel, da boš dal obglaviti tistega, ki mu gazela zbeži.«

»Tako mi žive glave, preganjal jo bom tako dolgo, dokler je ne ulovim!« je vzkliknil kralj in se takoj odpravil po gazelini sledi. Dolgo je hodil po njej. Ko je gazelo dohitel, jo je sokol začel tolči po očeh, da je bila vsa omamljena in napol slepa. V tem je kralj že dvignil kij in pobil gazelo. Potem je razjahal, jo odrl in jo obesil na sedlo.

Bil je ravno najbolj vroč čas dneva, okrog kralja pa sama puščinja brez kapljice vode. Žejna pa sta bila kralj in njegov konj. Kralj se ozre in zagleda drevo, iz katerega je sikala voda. Vlada vzame skodelico z sokolovega vratu, jo napolni s čudno tekočino ter jo postavi pred sebe.

Sokol pa udari s krili po posodici in jo prevrže. Kralj drugič napolni skodelico. Misli, da je najbrže žejen tudi sokol in postavi zato skodelico pred sokola. Sokol zopet zakrili in prevrne posodico. Kralj se razjeze na sokola in v tretje napolni skodelico. Ponudi jo konju in spet jo sokol prevrže.

»Nesrečna ptica!« vzklikne kralj. »Ne

dovoli se napiti niti sebi niti meni niti konju.«

Hkrati zamahne s sabljo in odseka sokolu obe kreljuti. Tedaj ptica dvigne glavo in začne s kretinami opozarjati kralja, naj pogleda na drevo. Kralj dvigne glavo in zagleda na drevesu veliko kačo. Tekočina, ki je sikala z drevesa, je bila njen strup. Kralju je bilo hudo, da je pohabil sokola. Zato takoj skoči na konja in se vrne k svojim vojakom. Gazelo, ki jo je prinesel s seboj, takoj da kuharju in mu veli:

»Speci jo!«

Potem sede kralj na stol in vzame sokola na roko. Nenadoma pa ptica krikne in se mrtva zruši na zemljo. Kralj pa začne na ves glas jokati in vzdihovati od bolečine in žalosti, ker je ubil sokola, ki ga je rešil gotove smrti.

UGANKA

Zelena, košata,
po steblu kosmata;
res — čudna je roža,
če kdo jo poboža,
ljubezen odreče
in koj ga opeče.

KOPRIV

REŠITEV NOVOLETNE KRIŽANKE

Vodoravno: 13. ali, 14. kol, 15. nit, 16. oko, 17. nu, 19. mizar, 22. ob, 23. prt, 25. tik, 26. voz, 28. tirani, 31. lopar, 33. MO, 34. ali, 35. val, 36. bol, 38. veselo, 41. narobe, 43. ono, 44. rov, 46. noj, 47. je, 48. veter, 51. so, 52. era, 54. Rab, 55. šal, 57. ki.

Navpično: 1. žamet, 2. Eli, 3. li, 4. MK, 5. OOM, 6. vlit, 7. enak, 8. mir, 9. NT, 10. ro, 11. oko, 12. čoln, 18. ura, 20. zid, 21. top, 23. prosno, 24. tnal, 26. volan, 27. zaboj, 29. ime, 30. ilo, 31. lan, 32. rob, 37. leto, 38. vaje, 39. ena, 40. kot, 42. Rož, 44. rebr, 45. vešč, 47a. eri, 48. vas, 49. ran, 51. siv, 53. ak, 54. RM, 56. LO, 57. ko.

Naše želje se glasijo: 1. in 58. vodoravno ter 37. navpično: Želimo vsem naročnikom srečno novo leto.

Anton Ingolič:

Žeja

Nato so ga stisnili, Pulko je bil pri košu, trije fantje so gonili kamen. V vretenu je cvililo, drevo se je počasi nižalo in čedalje bolj pritiskalo na bolho. Iz koša je privrvel šumeči mošt, se razlil po krnici in tekkel v nastavljenno kad.

Jusovka je prva zajela iz nje. Mošt je bil sladek. Še ostalim je ponudila lonček. »Kdo hoče? Dober je.«

Toda razen žensk in deklet so ga pili samo otroci. Zanje pa je bil boljši kot medica.

Jusovki je bilo, kakor da je padlo z nje breme, ki jo je tlačilo izza očetove smrti. Bolj in bolj se ji je zdelo, da zadnje mesece ni živela. Zjutraj je vstajala ob štirih, včasih še prej, da je opravila do sedmih svojo zemljo, nato je odšla na delo k sedem ali še dalje, a pred večerom je spet bila na svoji ložini ali v gorici. Toda ali se je s tem rešila propasti, ki ji preti? Na hiši je še vedno deset tisoč dinarjev dolga. Skoraj toliko, kolikor je vredno vse, kar ima. Kaj ji pomaga še takšna pridnost in še takšna skopost, če se ne more rešiti dolga! Plačala bo tisočak, to je za obresti,

dolg bo ostal. Ali se Svenškovi niso skoraj ubili v delu? In kaj jim je pomagalo? Nič, prav nič, vse je šlo. Ali ne bi bilo bolje, da bi si bili privoščili lepše življenje, ko so sprevideli, da je vse zaman? In ona? Ali ni bolje, najesti in napiti se enkrat, potem pa šest dni otepati nezabeljen fižol, kakor si pritrgovati ves teden?

»Pijte, fantje in možje! Pijte, dekleta in žene, dobro mi je obrodilo! To bo drugačna pijača, kakor je Pulkova kislica,« je govorila.

»Bog te živi, Roza, sem že mislil, da boš šla v samostan, ker si postala tako vzgledno pridna. Ali še veš, kako je bilo pri tebi včasih prijetno?« je jecljal pijani Fideršek, kmetič s Sladke ogre, objemajoč razgreto žensko okoli polnih prsi.

Jusovka se je smejala hrupno in glasno, oči so ji gorele in kri ji je vrela.

Zaradi brleče petrolejke, ki je visela na preslici, ni bilo ničesar jasno videti. le buča, ki je romala iz roke v roko, se je svetila, da je nihče ni mogel zgrešiti. Fantom tudi niso ušli vroči pogledi vihrave Jusovke in drugih žensk in deklet. Ko so zavrteli kamen, da je obvisel za dobra dva pedlja nad zemljo, je bilo glavno delo opravljeno. Zdaj bo treba čakati dve, tri ure, da se popolnoma odteče, potem bodo razdrli, prekopalni stisnjeno grozde in ga zmetali v koš in še enkrat stisnili.

»Znosimo mošt k meni v klet in počakajmo zgoraj na prekapanje!« je velela

Jusovka in potegnila s seboj ženske, ki so stale pri vratih.

Nekateri so ugovarjali, češ bolje je, da vse kupaj odpeljejo v sodu.

»Ne boj se, Roza, da ti bom odnesel,« je zatrjeval Pulko. »Kar pojdivo gori; ko bo čas, se bomo vrnili in vse skupaj odpeljali k tebi.«

Toda Jusovka kljub svoji vihravosti ni pozabila Turkuševga opomina, zato je vztrajala, da odnesejo, kar je nateklo.

»Vzemimo brente in škafe! V četrte ure bo mošt pri meni! Možje in fantje, na delo!«

Trgači o vzeli brente in škafe, jih napolnili z moštom in jih v svitu trsk, ki so jih nosila dekleta, odnesli proti Jusovkini koči. Ker je bila pot tu in tam blatna, se jim je polzilo in jih zanašalo. Onim, ki so nosili škafe na glavah, je zdaj pa zdaj pljusnilo za vrat. Ženske so vreščale od smeha. Seveda je morala Jusovka pustiti Pulku dva škafa mošta za vino, ki so ga dotle spili. A dva viničarska fanta z Mrzlega brega sta v dogovoru s Pulkom odnesla še brente in škafe mošta v Pulkovo namesto v Jusovkino klet. Jusovka se je zdržnila, ko je videla, da je mošta komaj pol polovnjaka.

»Za tri, štiri škafe bomo še stisnili,« jo je potolažil Pulko. Fantje so že močno vinjeno kočarko potegnili v koč. Medtem je nekdo prinesel harmoniko. Pari so se zavrteli po tesni sobi, otroci, prav tako

vinjeni kakor starejši, so se stisnili k peči ali se spravili nanjo.

»To je pravi likof, ne pa tak, kakor nam ga daje gospoda!« je vzkliknil ta ali oni in globoko pogledal v bučo. Kmalu se je izpraznila in Pulko je moral znova po vino.

Ker jim je ples še premalo dražil kri, je Jusovka predlagala peričkanje. Pulko je moral sesti na klop pri peči, razširiti kolena in med njimi nastaviti svoj pokvečeni klobuk.

»Kdo bo držal prvi?« je vprašal.

»No, ženske, katera si upa?«

Zarečih lic so se zbrali okoli njega. Le starejše ženske so ostale pri mizi ali se skrivale za vrati. »Pa bom jaz!« je zaklicala Jusovka, pogledala izzivajoče po fantih in stopila k Pulku. Popravila si je krilo, se globoko sklonila, skrila glavo v klobuk, zadnjico pa napela proti onim, ki so stali naokoli.

»Poglejte, kakšno ima! To se bo udarilo!« se je zarežal Fideršek in dvignil roko, a udaril je fant, ki je stal ob njem. Mahnil je s tak osilo, da se je Jusovka zazibila in je strepetala luč pod stropom. Zbrani so se zakrohotali od zadovoljstva. Jusovka je planila kvišku in se vsa rdeča ozrla okoli sebe. Nekaj trenutkov je iskala, slednjič pa pokazala na Fiderška.

»Fideršek ni bil! Drži še enkrat!« ji je v krohotu odgovorila soba. Zdaj so pristopile še one ženske, ki so stale prej ob

Ne razvajajmo otrok

Napake, ki jih napravijo starši pri vzgajanju svojih otrok, izvirajo pogosto od nepravilno pojmovane roditeljske ljubezni.

Običajna ljubezen je sebična, ki se nikoli ne odreče ljubljenu bitju, hoče ga obdržati samo zase in ga izoblikovati samo po svojih željah. Roditeljska ljubezen pa mora biti močnejša od take ljubezni, tako močna, da se zna tudi odreči.

Starši morajo svojega otroka vzrediti, negovati in vzgajati. Ko otrok odraste, mora biti sposoben živeti kot neodvisen človek. Vzgjati se pravi torej, vplivati na otroka tako, da se bo iz njega razvil dober, pošten človek, toliko samostojen, da ne bo potreboval staršev za oporo v življenju. Starši navadno otroke preveč razvajajo. So roditelji, ki ne vidijo napak svojega otroka, niti nimajo toliko moči, vzgajati ga dovolj strogo, da bi se ta lahko prilagodil stvarnemu življenju. Iz razvajenega se bo razvil nesposoben in nemočen mlad človek. Starši se kdaj pa kdaj sami ustrašijo posledic, ki bi utegnile nastati zaradi njihove slabosti, in potem skušajo z neupravičeno strogostjo popraviti svoje napake. Vendar ta nedoslednost otrokovemu značaju samo škoduje, ker vzbuja v njem le nasprotovanje in nevhvaležnost.

Napačna je bojazen, da bodo starši otroka izgubili, če ga bodo zmerno navajali na resnično življenjsko stvarnost. Tak otrok živi za duševnim kitajskim zidom,

Ali pogosto umivanje las škoduje?

Predsodek, da je pogosto umivanje las škodljivo, je popolnoma odveč. Čistoča je prvi pogoj zdravja, a brez zdravja ni lepote. Umijte glavo vsaj dvakrat na mesec.

Prva skrb je, da se rešimo nadležnega prhljaja. Za suhe lase vzemite olivno olje, za mastne pa kamilično olje. Skrbno očiščeno staro zobno ščetko ali košček gaze pomočite v eno od teh tekočin, z glavnikom razdelite lase in natrite kožo. Takoj zraven napravite drugo prečo, in postopek ponavljajte toliko časa, da bo vse lasišče natrto z oljem. To lahko opravite v desetih minutah. Glavo zavežite z ruto in pojdite spat. Najbolje je, da to storite v soboto zvečer, da boste imeli v nedeljo dovolj časa za umivanje glave.

Za umivanje suhih las je priporočljiv nasvet: zmešajte dva rumenjaka z dvema žlicama olivnega olja. Za mastne lase pa vzemite posebej sneg dveh beljakov.

Namočite glavo z mlačno vodo, razdelite rumenjake po laseh in lasišče čvrsto drgnite. Nato izperite glavo z mlačno vodo (ne vročo). V zadnji liter vode za izpiranje iztisnite sok ene limone. Lasje bodo mehki in bodo imeli lep blek.

strani, tudi otroci so se prerili v ospredje, da bi videli in slišali, kako bo pokalo. Počilo je res še nekaj krat, včasih, kakor bi udaril z loparjem, dokler Jusovka le ni ujela pravega, fanta iz doline, velikega ženskarja.

Njega so si privoščila predvsem dekleta. Ker je bil mnogo bolj nespreten v uganju kakor Jusovka, je moral držati še dalje, kar je vzbujalo še več smeha.

»Le drži jo še, le!« so vrečala dekleta in druga drugo odpravila. Vsaki je bilo v užitek, ko je sprožila močno desnico in jo prislonila na napeto fantovo zadnjico.

A potem je prišlo na vrsto deklet in fantje so se maščevali.

Šele ko so bili vsi zasopljeni in rdeči v obraz, so odnehali. Vsakdo se je hvalil, da ga nič ne boli in da bi držal do jutra, čeprav ga je v resnici skelelo, da se je prepravil. Žeja in lakota sta bili takšni, da je moral Pulko spet po vina. Že prej pa je Jusovka poslala Trezajo v Ilovec po kruha in mesa. Spet se je oglasila harmonika in soba se je zaprašila. Kri je bila razpaljena, nikomur ni bilo treba več meriti besed in ne zadrževati rok.

Preden so se spet odpravili k Pulku, se je vrnila Trezaja praznih rok. Povedala je, da Topolovec ne da brez denarja.

»Rekel je, da si že preveč dolžna, dal bi, če bi njemu prodala mošt,« je dostavila.

Prešarji so seveda takoj planili na bogatega gostilničarja in trgovca, češ da ne

katerega bo po zakonu razvoja vendar moral enkrat prestopiti. Stopil bo v življenje nepoučen in razočaran bo nad njim. Ni treba poudarjati, da pri tem grešijo največ matere.

Nasprotje razvajenemu otroku je otrok, vzgojen v hladni, stvarni strogosti. Tako vzgaja svojega otroka marsikateri oče, ki pozna vse tegobe in borbe v življenju. Boji se, da je njegov sin vse premalo resen in pri tem zopet pade v drugo skrajnost.

Okuženo perilo

Povečini se ljudje drže navade, da je treba zamenjati perilo enkrat na teden. Pravzaprav pa bi se morali držati čisto drugih norm. Za presojanje, kdaj je treba obleči svežo srjajo, so namreč merodajne bakteriološke preizkušnje. Znanstveniki so ugotovili, da je na oprani srjaji povprečno po sto bakterij na kvadratni centimeter. Ko smo perilo že nosili en dan, se poveča število bakterij na enaki ploskvi na 75.000. Ako pa nosimo perilo po starem pravilu ves teden, se pomnoži družina bakterij kar na poldrug milijon. Bakterije se domala uničijo že s pranjem, še bolj

Otroku prepoveduje vsako veselje, brani mu lahkotne otroške igre, postavlja mu preveč resne dolžnosti, a vse zaradi tega, da bi se ta dovolj zgodaj privadil na resnost in težave v življenju. Pri tem vzgojitelj pozablja, da so brezskrbne igre otroku potrebne za pravičen duševni razvoj.

Prevelika strogost in čezmerno razvajanje sta torej dve napačni skrajnosti, v kateri naši starši pri vzgoji svojih otrok kaj radi zaidejo.

učinkovito je pa v tem pogledu sušenje, posebno na soncu, in likanje.

S tega stališča se pa glede na moderno žensko vrhno obleko vsiljujejo nekateri pomisleki. Ženske omejujejo spodnjo obleko na najpotrebnejše in nosijo toalete tako rekoč na goli koži. Na ta način postanejo pravcata ognjišča bakterij, ki inficirajo kožo. In dejansko so pokazale zdravniške preiskave, da se je število kožnih bolezni na tistih mestih, kjer se jih dotika samo vrhna obleka, pri ženskah povečalo.

ZDRAVSTVENI KOTIČEK

Različen učinek zdravil

Zdravila uporabljajo samo bolniki, torej tisti, ki so jim zdravila potrebna, da ozdravijo. Zdravim ljudem so nepotrebna, lahko jim celo škodujejo.

Zdravila jemljemo na različne načine in po teh različnih načinih jemanja tudi različno učinkujejo. Če je bolniku ali človeku, ki se je ponesrečil, potrebna takojšnja učinkovita pomoč, mu bo zdravnik vbrizgal zdravilo neposredno v žilo dovodnico (veno). Tako bo zdravilo prispelo v nekaj sekundah v srce in možgane ter bo začelo učinkovati najkasneje v par minutah. Taka uporaba zdravila ne zahteva tolikšne količine, kakor če bi ga zaužili skozi usta.

Počasneje učinkuje zdravilo, ki ga zdravnik vbrizgne samo pod kožo oziroma v mišice (intravenozna injekcija). V tem primeru se zdravilo pomeša s sokrvico, ki napolnjuje prostor med posameznimi celicami živega tkiva in pride najprej v limfne žleze. Šele zatem dospe v kri in s krvjo k srcu in možganom. Tako je učinek zdravila še vedno štirikrat močnejši, kakor če ga uživamo skozi usta.

Če zdravilo v obliki svečke vtaknemo v debelo črevo, bo učinek še znatno slabši, ker bo od tam po žilah prišlo v jetra kjer se bo raztopilo. Le majhen del zdravila bo še ostal učinkovit, ko pride do srca oziroma v možgane.

Največkrat jemljemo zdravila skozi usta, čeprav na ta način najpočasneje in

najslabše učinkujejo. To pa zaradi tega, ker pride skozi usta zaužito zdravilo najprej v želodec, kjer se v želodčni kislini razredči utegne pa se v njej tudi popolnoma spremeniti, zlasti, če se kdo na kako zdravilo preveč navadi. Zatem šele pride v jetra in naprej v glavni krvni obtok. Dognali so, da na tej dolgi poti izgubi zdravilo 91% svoje vsebine in učinkovitosti.

Varujmo se ozeblin

Za mraz so posebno občutljivi ljudje s slabim krvnim obtokom. Posebno kdor je slabo hranjen in se ne giblje mnogo, lahko ozebe že pri temperaturi do pet stopinj nad ničlo. Proti ozeblinam se najbolje varujemo s tem, da nosimo dosti toplo in dosti veliko obleko in obutev. Razen izdatne prehrane je potrebno tudi mnogo gibanja in postopnega utrjevanja s hladnimi kopelmi.

Proti ozeblinam priporočajo kopeli iz prekuhanih hrastovih skorj ali pa menjalne kopeli, pet minut vroče, eno minuto hladno.

Za odpravo ozeblin si lahko sami pripravite naslednjo tekočino: 5 delov kafe, 10 delov kolodija, 10 delov jodove tinkture in 10 delov ricinovega olja. S to tekočino si namažete ozeblino enkrat dnevno.

la temna nad spokojnimi vinogradi. Pesem je bila dolga, melodija otožna. Ko so končali z njo, je Fideršek prešel na drugo.

»Nikaj na svetu lepšega ni, kakor gorica, kadar cveti!«

Takoj mu je pritrdilo vse omizje:

»Oj kumek moj dragi, zdaj se napij, nikaj na svetu boljšega ni!«

Fideršek je pel dalje; kako kumek hiti na delo, da ga ne bi zamudil, kako seka kole, jih ostri, deca pa beli, potem sam veče trto, kajti to delo zna samo on in nihče drugi, o sv. Mihalu obere grozde, čez dober mesec ga sv. Martin krsti, kumek ga pije, očka prinesejo čutarico, mamika pa gibanico.

»Oj, kumek moj dragi, zdaj se napij, nikaj na svetu boljšega ni!«

Pesem je bučala, da se je tresla soba. Vse se je tiščalo okoli mize, sredi katere se je svetila buča. K Jusovki se je stiskal Fideršek, govoril vanjo in segal, kamor je mogel. Ona pa je pela. Morala je peti, peti in nič drugega.

»Pleplepo ime Franček, sam Bog te naj živi!

Primi bučo v roke,

in sladko se napij!«

Fideršek je pograbil bučo, ostali so zgrmeli iz polnih prsi:

»Le ga piti no zavžiti,

le ga piti no zavžiti!

Živa žaba notri plava.

Kam je šlo?

Salmijak naj bo pri roki

Z mešanico enega dela salmijaka in dveh delov špirta boste kos tudi madežem, ki so nastali na obleki od tintnega svinčnika ali od traku pri pisalnem stroju.

Krilo ali hlače, ki se svetijo, prelikamo s krpo, ki jo namakamo v vodo, kateri smo prilili toliko salmijaka, da je pod roko voljna. Na liter vode vzamemo dve do tri žlice salmijaka. Krpo dobro ožmemo, preden jo položimo na blago. Z nekoliko močnejšo mešanico lahko odstranite mastne madeže na ovratniku suknjičev, plaščev in kostimov.

Milnici, v kateri peremo volno razparanega puloverja ali kakršno koli pleteno, prilijemo nekoliko salmijaka, ki volno rahlja in preprečuje spolstenje.

Čistimo zobe po vsaki jedi

Vsak povprečen civiliziran človek si čisti svoje zobe vsak dan zjutraj, takoj ko vstane, in zvečer pred spanjem ali vsaj enkrat na dan. S tem smatra, da je zadoštil potrebi po negi zob. Pa ni tako!

Z zanimivim poskusom so na zobozdravniškem oddelku neke ameriške univerze dokazali, da si je treba zobe čistiti bolj pogosto. Večja skupina študentov se je obvezala, da bo skozi dve leti izpirala zobe vsakokrat takoj po jedi (največ do 10 minut kasneje) ali z milo zobno kremo ali pa samo z navadno mlačno vodo. Druga skupina pa je v istem času umivala zobe običajno vsak dan zjutraj in zvečer.

Rezultat tega poskusa je bil presenetljiv: študentje prve skupine so imeli po dveh letih za 63% manj zobne gnilobe kakor oni, ki so negovali svoje zobe po starem načinu.

Zobna gniloba namreč nastane, ker ustne bakterije spremenijo ostanke med zobmi, zlasti sladkorne ostanke, v kislino, ki razkrajja zobe. Slina tej kislini sicer nasprotuje in varuje zobe, vendar učinkovito le, če ni preveč razkrajalne kisline. Sami lahko slini pomagamo, če takoj po jedi izperemo usta, kajti razkrajalno delo kisline se prične, kakor so dognali, že tri minute po jedi in je najmočnejše 20 do 30 minut pozneje.

Voda, navadna mlačna voda, če si z njo takoj po vsaki jedi umijemo zobe ali vsaj izplaknemo usta, je torej najboljšo sredstvo proti gnitju zob. Običajno čiščenje zjutraj in zvečer je dodatno potrebno le še za svež okus in prijeten duh iz ust.

Umetni zobje iz plastične mase

Na nedavnem zborovanju zobozdravnikov je dr. Arthur van Vicker, ki poučuje na univerzi v Michiganu, poročal o novem načinu nadomeščanja naravnih zob z zobmi iz plastične mase. Čim pacientu izderejo pokvarjeni ali oboleli zob, izoblikujejo v odgovarjajoči velikosti in obliki umeten zob iz plastične mase ter ga vsadijo na mesto izdrtega, še preden rana zaceli, kar ne povzroča posebnih bolečin. Na ta način vsajeni umetni zob iz plastične mase baje lepo zaraste in se ne razlikuje od naravnega.

Spilí ga smo!

Ko si je Fideršek obrisal mokra usta, je postavil bučo pred Jusovko in zapel:

»Buča stoji na mizi, je Rozi najbolj blizi, le primi, primi bučo v roke ti in malo vun izpij!«

Jusovka je nagnila bučo, omizje je zapelo:

»Zavoljo našga Jezusa, ki nam sladko vince dá!«

Napitnica se je vrstila za napitnico. Ni jih zmanjkalo. Vsakdo je dobil svojo. Ko je prišla Trezaja, je Jusovka odpeljala Toma.

polovčevega pomočnika v klet. Mnogi so se prerili za njima.

»Dinar in pol za takšen mošt? Ali si znorel?« je Fideršek mahnil proti pomočniku, ko je povedal ceno.

»Munda bi mi ga plačal po tri,« je ugovarjala Jusovka, vendar ni več prav vedela, ali ji je sam toliko obljubil, ali je kdo govoril o tem.

Pomočnik se je zvijal na vse strani, češ da dobi poldrugi dinar mošta, kolikor ga hočete, da je mošta na vagone, še na kolenih ga bodo ponujali. Odpravil se je celo iz kleti, vendar se je znova vrnil in končno pristal na dva dinarja. Obljubil je Jusovki sto dinarjev takoj na roko, ostalo pa, ko bo prišla v trgovino in bodo pogledali v knjige.

(Nadaljevanje sledi!)

Kmetijski visokošolski teden v Podravljah

Nakazana je po k boljši rentabilnosti kmetovanja v Zilji, Rožu, Podjuni in na Gurah

Štiri dni med božičnimi prazniki in Novim letom so bivali naši gospodarji in kmečki fantje na kmetijski šoli v Podravljah. Z zanimanjem so poslušali predavanja v okviru kmetijskega visokošolskega tedna Slovenske kmečke zveze. Vneto so s predavatelji razpravljali o svojih problemih in težavah. Z prvimi dan predavanja je bila predavalnica zasedena s 37 udeleženci, njihovo število pa je navzlic lepemu vremenu v drugi kmečka opravila naraslo na 48 udeležencev tretji in četrti dan.

Ko so se pričeli udeleženci prvi dan zbirati, je ob vstopu v šolske prostore vsak vznemirjen vskliknil: „Ali je to mogoče, da imamo Slovenci tako lepo šolo“. Vsak si je hotel do podrobnega ogledati vse šolske in internatske prostore. Spraševanja in začudenja ni hotelo biti konec, dokler ni z več kot enourno zamudno predsednik šolskega odseka Slovenske kmečke zveze, tov. Lovro Kramer svečano pričel tretji kmetijski visokošolski teden SKZ. V pozdravnem nagovoru je izrazil svoje veselje, da je SKZ končno omogočeno, da na svoji šoli, poleg vzgajanja gojencev, zbira tudi naše kmetovalce in kmetijske strokovnjake. Obilna udeležba je dokaz, kako si vse bolj prizadevamo, da bi dobili iz ust najboljših strokovnjakov in poznavalcev naših gospodarskih prilik nauke, nasvete in priporočila za rentabilnejše kmetovanje, za tako kmetovanje, da bomo z manjšim trudom več zaslužili.

„Volji kmeta za napredek mora pomagati ustrezna agrarna politika“

To zahtevo je v svojem uvodnem predavanju postavil tajnik SKZ Blaž Singer, ko je obravnaval vzroke, da se je kljub izredni gospodarski konjunkturi zadnjih let položaj družinskih kmetij v Avstriji, posebej pa še pri nas, poslabšal. Ko je ocenil agrarnopolitično dejavnost ljudi, ki imajo v kmetijskem ministertvu in v kmetijski zbornici odločil glas, je ugotovil, da je bilo s to dejavnostjo pri nas napravljenega bore malo za boljšo trdnost in sigurnost družinskih kmečkih obratov. Ko je govoril o prijemih reševanja kmečkega vprašanja, o pomoči za dvig kmečke proizvodnje in standarda kmečkih ljudi, se je dotaknil tudi čedalje bolj perečega vprašanja oskrbe človeštva s hrano, kajti število človeštva stalno raste, medtem ko je rodovitne zemeljske površine vedno manj. „Še so milijoni hektarjev rodovitne zemeljske površine“, je dejal, „ki ne rodi toliko in to, kar bi lahko rodila. Ti milijoni hektarjev pripadajo tisočim in tisočim družinskim kmečkim obratom, ki zaradi splošne zaostalosti, v katero se jih je doslej tiralo, ne dosegajo donosov, ki jih dopuščata današnja kmetijska znanost in tehnika. Vzrok, da jih ne dosegajo, je v pomanjkanju pomoči na pravem mestu, v grešni agrarni politiki, ki ima za izhodišče veleposest, ne pa kmečki obrat. Medtem ko čedalje več milijonov ljudi v svetu gladuje, imamo vso pravico, da zahtevamo tako agrarno politiko, kjer bodo stali na prvem mestu kmetje, ne pa zemljiška gospoda z avtomobili in lovsko puško“.

Okoli tega predavanja se je razvila živahna diskusija, ki se je združila v zahtevi po razširitvi in boljšem subvencioniranju deželnih strojnih postaj, po demokratizaciji pospeševanja kmetijske proizvodnje, pri čemer naj dobijo odločilno besedo krajevni kmečki odbori, po stabilizaciji cen za prašiče, klavno živino in krompir ter po pravičnejšem obdavičenju kmetijskih veleobratov.

Slabi pogoji za krušno žilo terjajo spremembo v našem kmetovanju

Sledilo je predavanje strokovnega učitelja podraveljske kmetijske šole ing. Matevžja Krasnika o rentabilnosti kmetijskih rastlin v Zilji, Rožu in Podjuni ter na Gurah. Predavatelj je dokazal, da v današnjem času drage delovne sile ozimna rž, ozimna pšenica, ajda in repa razen redkih izjem ne spadajo med naše rentabilne rastline in da pridemo z jaram žitom, okopavinami in strniščnimi

Slovenska kmečka zveza sporoča:

S krajevnimi kmečkimi posvetovanji nadaljujemo v naslednjih krajih:

SVETNA VES

danes, v petek, 7. januarja 1955 pri Tišlerju v St. Janžu

SLOVENJI PLAJBERK

v nedeljo, 9. januarja 1955 ob 9. uri predp. pri Voltu v Slov. Plajberku

SELE

v nedeljo, 9. januarja 1955 ob 14. uri pri Maleju v Srednjem kotu.

Kmetovalci, udeležite se posvetovanj v čimvečjem številu!

krmnimi rastlinami do večjega gospodarskega učinka. Z izdatnim in pravilnim gnojenjem njihove pridelke še lahko znatno povešamo. Najprepričljivejše dokazujejo to poskusi na šoli sami. „Ne pozabimo nikoli, da so naj-

Moderno sadjarstvo je rentabilno in mu je pot odprta tudi pri nas

Viharno pozdravljen je stopil v predavalnico docent agronomske fakultete v Ljubljani in direktor slov. sadjarskega instituta ing. France Adamič. Iz bogate zakladnice svojega znanja in svojih zbranih izkušenj v Sloveniji, Italiji, Švici in Ameriki je govoril o sodobnih smereh obnove sadovnjakov in o izkušnjah pri tem. Živo je orisal sedanjo nerentabilnost našega sadjarstva kot pridobitne panoge naših kmetij ter nakazal pogoje in delo, da postane sadjarstvo predvsem v območju naših jezer vidna gospodarska panoga zlasti na manjših kmetijah, ki imajo malo zemlje, zato pa nekaj več delovne sile. Ob tej priložnosti smo zvedeli tudi za sedanjo smer pospeševanja sadjarstva in urejevanja živinorejsko-

Svinčnik v roki in vaga v hlevu sta zapoved današnjemu živinorejcu

V tem smislu je izzvenela vsebina živinorejskega dela našega kmetijskega visokošolskega tedna, ki ga je agrarni svetnik in direktor šole France Vernik začel s predavanjem o gospodarskih ciljih naše živinoreje. Njegova izvajanja so gospodarsko usmerjevalno tako pomembna, da jih bomo v Obvestilih objavljali v več izvečkih.

Za njim je povzel besedo veterinarskega znanstvenega zavoda Slovenije in predsednik slovenskega živinorejskega odbora dr. Marijan Pavšič. Kot naš star in vedno znova dobrodošel prijatelj, ki je prej živinorejec in potem šel živinozdravnik, je v privlačno poljudnih besedah seznanil navzoče z vzroki vzrejnih in dednostnih bolezni naše živine ter dal vrsto nasvetov za odpravo napak pri vzreji živine, ki jih po naših vaseh le

Odprimo skrite rezerve naše rastlinske proizvodnje

Predavanja tretjega dne je pričel med nami dobro poznani in visokospoštovani prof. ing. Vinko Sadar. S svojim predavanjem je dal odgovor na številna vprašanja proizvodnje krme in možnosti za njeno zvišanje po naših kmetijah. V ta namen je navedel 12 zapovedi, ki se jih mora držati sleherni kmetovalec, če hoče svojo živino dobro in poceni prekrmiti. Pomembnost njegovih izvajanj je tako velika, da jih bomo prav tako objavili v Obvestilih.

Za njim je govoril njegov asistent ing. Jo-

Kmetova pot v bodočnost gre po poljih z umetnimi gnojili

Tako bi lahko dali naslov predavanju prof. ing. dr. Ludwiga Löhra, ki smo ga bili deležni v popoldanskih urah tretjega dne. Na podlagi agrarnopolitične situacije in na faktorjih, ki so našemu kmetovanju postavljeni z reguliranimi cenami nekaterih kmetijskih pridelkov in potrebščin, je v zbranih in preciznih besedah nakazal možnosti za zvišanje živinorejske ravni na vasi. Prof. Löhr je posebej poudaril, da bodo 1955 podpore države za krmila znižane, za gnojila pa je proračunski znesek zvišan. Posebno smo prof. Löhru bili hvaležni za jasne besede v zvezi s politiko cen kmetijskih pridelkov.

Da so tudi udeleženci razumeli potrebo po izdatnejšem gnojenju in da je visokošolski teden v tretjem dnevu dosegel svoj višek, sta pokazala diskusija na predavanje prof. Löhra in „poljedelsko kramljanje“ zvečer.

Četrti dan je bil posvečen kmečkemu gozdu, kmečkemu združništvu in socialnemu zavarovanju med kmečkim ljudstvom.

Gozdarsko in lesno-gospodarsko predavanje je imel direktor instituta za gozdarstvo in lesno gospodarstvo v Ljubljani ing. Bogdan Žagar. Izredno precizno je nakazal ukrepe kmetovalca in tudi ustanov za gozdno gospodarstvo, ki so potrebni, da ostane gozd nam in našim potomcem rezervoar dohodkov, narodnemu gospodarstvu pa vir za črpanje surovin za številne naraščajoče potrebe človeške družbe.

Podpredsednik Zveze slovenskih zadrug tov. dr. Mirt Zwitter je govoril o razvoju našega kmečkega združništva ter naka-

cenejša krmila prav umetna gnojila“ je zaključil ing. Krasnik svoje predavanje, katerega načelo je bilo: omejevo površino ozim in povečajmo površino okopavin in jarih žit ter krmnih rastlin, predvsem strniščnih.

sadjarskih obratov v Sloveniji. Vsak kmet, ki napravi v Sloveniji nove sklenjene nasade, dobi sadna drevesca zastonj, zasajena površina pa je 8 let oproščena davkov.

Zatem ko je odgovoril še na nekatera pereča vprašanja udeležencev iz področja sadjarstva, je drevesničar in referent SKZ za sadjarstvo ing. Marko Polcer govoril o proizvodnih in tržnih pogojih za naše sadje. Pri tem je podrobno opisal za naše kraje najprikladnejše sorte koroškega sadnega izbora ter oplemenit predavanje svojega predgovornika z bogatimi domačimi izkušnjami.

V večernem „sadjarskem kramljanju“ so imeli udeleženci priložnost, da dobijo odgovore na svoja najrazličnejša vprašanja iz sadjarstva.

Prečesto naletimo.

V prof. ing. Ottonu Mucku, ki je prvič prišel na Koroško, smo dobili novega prijatelja in živinorejca-znanstvenika. Izhodišče njegovega predavanja o uspešni reji in pitanju domačih živali s pretežno domačo krmo so bile razvojne značilnosti in razlike mladih živali. Na nje je zgradil predavatelj vsa svoja izvajanja in v živih primerih dokazal, da spada v vsak hlev tudi vaga, v žep živinorejca pa svinčnik in priročnik o krmiljenju živine.

Čeprav je že pri predavanjih vladala med udeleženci silna živahnost, večerno „živinorejsko kramljanje“ ni hotelo končati. Strokovnjaki so komaj utegnili odgovarjati plohi vprašanj s strani naših kmetov in kmečkih fantov.

že Španering. V svojem predavanju „krompir, stročnice in oljnice v naši tržni proizvodnji“ je načel in pokazal pot k rešitvi pri nas silno perečega problema — povečanja tržne kapacitete naše tržne rastlinske proizvodnje. To predavanje je bilo zlasti zanimivo zaradi tega, ker stojijo naše kmetije v tržni proizvodnji samo na eni nogi — na dohodkih iz živinoreje. Tov. ing. Španering pa je konkretno nakazal ukrepe, s katerimi lahko tudi poljedelstvo s časom postane druga panoga v naši tržni proizvodnji. Ta potreba pa je z ozirom na naše posekane gozdove silno velika.

založimo to današnjo podoben pot naše zadržne organizacije, ki jo je prehodila od leta 1872, ko so št. Jakobčani ustanovili prvo kmečko hranilnico in posojilnico v tedanji Avstriji, preko nacističnega nasilja do sedanjega plodnosnega razvoja.

Popoldne pa je prišel med udeležence letošnjega kmetijskega visokošolskega tedna še dr. Dvoršak od Koroške kmetijske bolniške blagajne. Govoril je o načelih in konkretnih vprašanjih socialnega skrbstva na vasi.

Z njegovim predavanjem je bil program visokošolskega tedna takorekoč izčrpan. Skoda je samo, da je moralo izostati predavanje prof. Levstika o položaju kmeta v drugih državah in predavanje prof. Aichingerja o nevarnostih prekomernih sečenj. Prof. Levstik je bil zadržan kot poslanec zvezne ljudske skupščine, prof. Aichinger pa je en dan pred predavanjem zbolel.

Ker pa je bilo še nekaj časa do odhoda vlakov, so ga udeleženci izkoristili na ta način, da so prosili župana Pavla Jobsta, da jim govori nekoliko o občinski politiki in o možnostih občine za pospeševanje kmetijstva. Njegovemu povabilu se g. Jobst radevolje odzval.

Letošnji kmetijski visokošolski teden je brez dvoma dosegel svoj namen. Dokazal je namreč in prepričal slehernega udeleženca, da je brezuspešno vsako kmetovanje, ki mu ni podlaga svinčnik v roki in zavest, da je samo skupnost garant, da bo prišel naš kmetovalec na zeleno vejo in do veljave povsod tam, kjer je danes še nima.

V temu duhu smo si v Podravljah voščili srečno novo leto in se razšli v želji, da bi se čimpreje spet srečali.

PRAVNE ZADEVE V PRIMERIH

Ko išče pravica Silvestrovo noč!

„Saj treba vedet ni ljudem, kar znano tihim je nočem!“

Vedno pa to ne velja. Stari užitar Pečunk je slavil slovo od starega leta; kakor je trdil, »morda zadnjokrat«. Sin mu je prej še prigovarjal, naj si tudi pod zob kaj dobrega privoščiči, da bo imel vinček dobro podlago. Toda na Novo leto so pripeljali znanci očeta precej povaljenega, ko se je bil nekje že malo naspal. Sin ga krega, stari mu pa še veselo zapoje: »Kaj mi boš pa ti zameril, da sem včeraj cesto meril, cesta je pijana b'la, mi vedno je uhajala.« Spravili so ga v posteljo in še ko se je vlegel, je pel: »...majol'ka kaj si str'ila, da si me napojila? ...«

Drugi dan, ko je bil stari Pečunk spet trezen in je premišljeval, kje ga je cesta nosila, se oglasi orožnik pri hiši in ga začne zasliševati: »Vi ste se včeraj zaleteli v nekega kolesarja, ponoči sveda. Ne vemo pa še, ali iz nagajivosti ali ker ste za Silvestrovo 'pocukali' preveč vina? Kolesar, dimnikar Rovček, je padel in se precej poškodoval. Tudi če Vam uspe izmotali se iz kazni, bo odškodnina precejšnija! Torej, kako je bilo?« — Stari se je nekako temno spominjal, da je bil enkrat padel, več pa o koncu svojega silvestrovanja ni vedel. Zato je sin zaenkrat z lepim odpravil orožnika, češ, da bo sam poizvedoval in vse uredil.

Poizvedbe sina so dognale, da je dimnikar Rovček — precej potolčen — moral v bolnišnico, starega Pečunka pa dolži, da se je kar na vsem lepem zaletel v njega, ko se je mirno vozil po cesti. Zahteval bo odškodnino, ker je na več mestih znatno poškodovan. Sin pa ni vsega verjel, ker je Rovček znan kot pijanec, ki zelo nepredvidno vozi kadar se — in to vsako soboto proti večeru — napije. Zato je vprašal, ko je zvedel, da Rovček tedaj ni bil sam, tudi njegovega spremljevalca, prav takega nepridiprava Jurija. Le-ta pa mu je vse potrdil zelo točno tako, kakor je bil pravil tudi Rovček. Mlademu Pečunku se je taka sličnost izpovedi zdela sumljiva in spregledal je nevarnost za očeta. Takoj je šel k advokatu in mu obrazložil položaj. Sicer ne bo težko dokazati, je menil advokat, da se je oče v Silvestrovi noči domu grede majal, vendar bodo potrebne natančne priprave za pravdo glede odškodnine.

Sodnik je odredil zasliševanje dotlejš edinih — pa morda sumljivih — prič na licu mesta in sicer tako, da priča Jurij ne bo videl in ne slišal, kaj bo povedal Rovček. Ker je bila razprava javna, je po navetu advokata mladi Pečunk poskrbel, d so prišli poslušat vsi znanci in pivci Silvestrove noči iz vseh bližnjih gostiln.

Rovček je »natančno« pokazal kraj, kjer se je bil stari Pečunk baje zaletel v njega. Trdil je, da je pravilno vozil, da je imel luč in da starega Pečunka prej ni videl. Že ta zadnja trditev je bila malo čudna! Advokat pa je pustil, da Rovček po svoje pripoveduje. Ko je prišel priča Jurij, je le-ta že kraj nesreče drugače pokazal in priznal, da je bila tema, da je vozil nekoliko pred Rovčkom, da se je nekomu izognil in da je Rovček z nekom »skup trčil«. Da je bil to Pečunk, se mu je samo zdelo, ni se pa hotel vmešavati in se je peljal kar naprej. Sicer sta prej z Rovčkom popivala, pijana pa da nista bila. — Ko to sliši neki poslušalec razprave, se na glas zasmeji in zavpije: »Kaj se boš lepega delal? Saj sta se oba komaj skobacala na bicikle!« Te besede se zapišejo kot izpoved priče, nato pa se oglasi še neka ženska in izpove: »Ni res, da je Pečunk ležal tako daleč proč od gostilne. Kolesarja bi bila mene skoraj povozila in še to je bilo bliže pri gostilni, ne pa tukaj, kjer kažeta. Ko sem prišla do Pečunka, sem ju še daleč naprej slišala, ko sta se smejala. Pečunk se je skušal dvigniti in je jecljal, da ga je nekdo sunil, jaz pa sem šla po znanca, da so ga dvignili in spravili v bližnjo hišo.« Sodnik to pričo zapriše ter sporoči Rovčku in Juriju, da bo začela teči preiskava sedaj proti njima. In staremu Pečunku pove, da mu ne bo treba plačati ničesar. Pravica pa bo še naprej stikala po Silvestrovi noči!

Obisk generalnega tajnika OZN na Kitajskem

Potovanje generalnega tajnika OZN Hammerskjölda preko Londona, Pariza in New Delhija v Peking je povzročilo v svetovnem tisku najrazličnejša ugibanja in domneve.

Hammerskjöld je sicer na vprašanje novinarjev, ali lahko ocenjuje njegov obisk Kitajski kot nekako priznanje kitajskega režima s strani OZN, odgovoril, da ni nobenih razlogov za take domneve ali sklepe. Dejal je, da temelji njegovo potovanje na tozadavnem sklepu generalne skupščine OZN in da je namenjeno zgolj posredovanju pri pekinški vladi za izpustitev 11 ameriških letalcev, ki so jih na Kitajskem zaprli in pa posredovanju za izpustitev okrog 2.800 vojakov OZN, ki

jih je Kitajska zadržala v ujetništvu po koncu korejske vojne. Vseeno pa pripisuje potovanju mnogo večji pomen, zlasti še, ko se je Hammerskjöld spotoma ustavil in razgovarjal v Londonu z Edenom, v Parizu z Mendes-Franceom in v New Delhiju z Nehrujem.

Mimo tega pa se že z ozirom na to, da je to prvi osebni stik visokega predstavnika OZN s predstavnikom LR Kitajske, lahko smatra razgovore Hammerskjölda s kitajskim ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom Ču En Lajem za zelo pomembne. Ni izključeno in bi bilo tudi za pozdraviti, če bo ta obisk ugodno vplival na bodoče ameriško-kitajske odnose, zlasti pa na bodoče obravnavanje kitajskega vprašanja v okviru OZN.

Indija hoče socialistično družbeno ureditev

Na nedavnem zasedanju indijskega parlamenta, na katerem so obravnavali gospodarska vprašanja, je imel indijski ministrski predsednik Nehru pomemben govor o bodočem razvoju Indije. Dejal je, da je osnovni cilj indijske vlade ustvariti socialistično družbeno ureditev, ki bo odpravila razrede in kaste. Indijska vlada bo stopoma poddržavila industrijo, vendar tako, da ta proces ne bo neugodno vplival na povečanje proizvodnje in zaposlitve. Nehru je dejal, da je treba čim hitreje razvijati državni sektor gospodarstva, vendar je treba v današnjih pogojih omogočiti udeleževanje tudi zasebnemu sektorju, a pod kontrolo države. Državno in

privatno gospodarstvo morata delovati kot setavna dela celote. Brez okrepiteve državne iniciative in kontrole privatne industrije, Indija gospodarsko ne bi mogla napredovati. Zlasti v temeljni industriji je potrebna razširitev državnega vpliva.

Nehru je tudi napovedal, da bo indijska vlada v doglednem času izdelala drugi petletni načrt za razvoj indijskega gospodarstva. Dočim je bilo težišče prvega petletnega načrta usmerjeno na razvoj kmetijstva, bo drugi petletni načrt predvsem upošteval potrebo razvoja in okrepiteve težke industrije, pri čemer bo posebna skrb posvečena razvoju državnega sektorja.

Cirkuške akrobacije hujskačev

Gotovi klerikalni in nacionalistični krogi na Koroškem in v severni sosesčini očitno ne morejo živeti in dihati brez stalnega hujskanja in razširjanja laži o sosedni Jugoslaviji. Če jim strupena in umašana fantazija včasih ne deluje, kakor si želijo, se kratkoma zatečejo k pravčasnim cirkuškim akrobacijam najslabše sorte.

Celovška Volkszeitung in Salzburger Nachrichten sta pod divjimi naslovi: »Wieder ein Übergriff in Laibach« in »Terrorakt gegen Zirkus Rebernigg« objavili grozljivo storijo, ki naj bi se bila pripetila konec leta v Ljubljani. Oba lista pišeta, da je jugoslovanska tajna policija dne 31. decembra nenadoma obkolila šotore in stanovanjske vozove avstrijskega cirkusa Rebernigg, ki gostuje od srede novembra v Jugoslaviji, ter aretirala izmed 80 nastavlencev 15 artistov z obdolžitvijo, da so tihotapili ljudi. Oba lista trdita, da je bilo nadaljnje nastopanje cirkusa prepovedano, vsled česar je le-ta pred finančno katastrofo.

Vsa storija je seveda gola laž. Iz poročila avstrijske poročevalske agencije APA

Avstrijsko-jugoslovanski železniški razgovori

Na avstrijsko-jugoslovanski železniški konferenci, ki je bila v lanskem decembru na Dunaju, so dosegli načelno soglasnost pri obravnavanju vprašanj izboljšanja železniškega prometa in cenejšega prevoza blaga med Avstrijo in Jugoslavijo. Sestanek avstrijskih in jugoslovanskih železniških strokovnjakov, ki se je pričel minul tork na Dunaju in bo predvidoma trajal do 14. januarja, ima nalogo, da konkretno prouči in določi način realizacije tozadavnih že sprejetih sklepov.

Egipt noče vojaškega pakta z Ameriko

Egiptovski minister za nacionalno vodstvo Salah Salem je te dni objavil, da je egiptovska vlada odklonila ameriško ponudbo o vojaški pomoči v vrednosti nad enega milijona dolarjev pod pogojem, da bi prišlo do sklenitve vojaškega pakta med Egiptom in ZDA. Minister je poudaril, da je Egipt to ponudbo takoj odklonil, ker noče biti odvisen pri svoji obrambi. Pač pa je Egipt pristal na gospodarsko pomoč Amerike, ki pa ni vezana na politične in vojaške pogoje.

Zanimive številke iz Amerike

Ameriški urad za ljudsko štetje izdaja vsako leto statistiko, ki vsebuje najvažnejše podatke o življenju in gibanju v Združenih državah. Iz te statistike navajamo nekaj zanimivih dejstev.

V Združenih državah, ki štejejo nekaj več ko 160 milijonov prebivalcev, sklenejo vsako leto okroglo 1,6 milijona zakonov, 390.000 zakonov pa ločijo. Vsako leto se rodi 3,9 milijona Amerikancev, 1,5 milijona jih pa umrje. Smrtni vzroki so v več kot pol milijonskih primerih boleznina na srcu, četrtr milijona pa jih umrje za rakom. Povprečna življenjska doba znaša 68,4 leta. Povprečna in običajna starost ženinov je 23,8 let, nevest pa 21,4 leta. Okoli 47 milijonov družin obstaja iz povprečno 3,4 osebe. Vsako leto je okoli 7500 Amerikancev umorjenih, 16.000 pa jih konča s samomorom.

Število delovnih sil znaša več ko 62 milijonov, od katerih je 7 milijonov farmarjev. Med delavci in nameščenci je 31 odstotkov žensk.

Samo okoli 1,6 odstotka ameriških domov nima radio-aparate in samo 8,9 odstotka jih nima hladilnikov. Pralne stroje imajo v 34,2 milijona stanovanjih, na drugi strani pa je 11 milijonov stanovanj, kjer nimajo lastnih sanitarnih naprav. Vsak povprečni Amerikanec prejme vsako leto 305 pošiljk pošte ter se poslužuje 438 telefonskih klicev. Jajc poje vsak povprečni Amerikanec 397 na leto, kar je nekaj več ko eno na dan. Mesa poižije povprečno vsak Amerikanec 68 kilogramov, popije 4,2 litra žganja in 63 litrov piva na leto.

Vsi Amerikanci prepotujejo na leto 29 milijard kilometrov po zraku, 54 milijard kilometrov z železnico ter 835 milijard kilometrov v 46.289.000-ih osebnih avtomobilih. Pri prometnih nesrečah je zgubilo življenje 36.000 ljudi.

Zelo negativna plat v ameriški statistiki je naraščajoča kriminalistika mladoletnih. Vodja ameriške kriminalne policije

navaja, da so zločinska dejanja mladoletnih v letu 1954 v primeri s prejšnjim letom narasla za 8,2 odstotka. Leta 1953 so mladoletni pod 18-tim letom starosti izvedli 53,6 odstotka vseh tatvin avtomobilov, 49,3 odstotka vseh vlomov, 41,1 odstotka drugih tatvin, 18 odstotkov roparskih napadov in 16,2 odstotka seksualnih zločinov. Vodja kriminalne policije je izjavil, da so Združene države izpostavljene največji nevarnosti poplave z valom zločinov, če ne bo uspelo ukrotiti kriminalistiko mladoletnih.

Umestna obsodba

Ne dagaia se preveč poredko, da nekateri nepoboljšljivi bivši nacisti, posebno če so pijani, dajejo duška svojim v notranjosti še vedno tlečim čustvom nacističnega nastrojenja za nesramnim izzivanjem s klici »Heil Hitler« in značilnim dvigom roke ter s petjem nacističnih pesmi. Pogosto je le res: kar kdo v pijanosti stori, trezen misli. Po večini se ljudje za taka izzivanja ne zmenijo, čeprav bi si jih ne smeli pustiti dopasti, saj so kaznivo dejanje.

Primerilo se je, da je na avtobusni liniji Perchtoldsdorf—Dunaj vstopil nekega dne vinjen gost, neki trgovski potnik, ter je sopotnike neprestano izzival s klici »Heil Hitler« in »Heil Mussolini« ter z dviganjem roke k nacističnemu pozdravu. Šofer in potniki so ga opominjali k miru, nakar je vpil »rdeči psi bodo poginili!«

Potnikom je nesramno izzivanje presedalo ter so poklicali policista, da je napravil red. Izzivač se je očitno izkazal kot nepoboljšljiv nacist. In zares je bilo iz njegove kazenske karte razvidno, da je bil zaradi podobnega delikta že predkaznovan. Državno pravdnništvo ga je tožilo, da je, čeprav v pijanosti, zagrešil ponovno nacistično dejavnost. Sodišče se je mnenju državnega pravdnništva priključilo in obtožena obsodilo na dva meseca strogega brezpogojnega zapora.

Dvanajstletna mati se je smela poročiti

Najmlajši materi v Italiji, neki Ivani Gregorini, ki je koncem novembra minulega leta porodila fanta, je Vatikan dovolil, da se sme poročiti z očetom svojega otroka, da bi postal otrok legitimen. Oče je 19-letni Nando Sturia.

Šestindvadeseti otrok

Neka kmetica v Fort Kantu v Kanadi je nedavno porodila svojega šestindvajsetega otroka. Mati je stara 42 let in je 26 let poročena ter je od svoje poroke porodila vsako leto.

Motorizirani Dunaj

Dne 31. decembra m. l. je bilo pri zvezni policijski direkciji na Dunaju za promet prijavljenih 107.000 motornih vozil. Med temi vozili je okoli 49.000 motornih koles s prikolicami ali brez njih. Ostanek so osebni in tovorni avtomobili ter druga motorna vozila.

Omejitev izvoza avstrijskega lesa

Z namenom, da bi preprečili dviganje cen na avstrijskem notranjem lesnem trgu in zavarovali notranjo preskrbo je državni svet za lesno gospodarstvo sklenil omejiti izvoz lesa v prvem polletju 1955 za 20 odstotkov.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Dnevne oddaje razen ob sobotah in nedeljah: 5.30 Začetek oddaje — 5.50 Kmečka oddaja — 6.00 Glasbeni pozdrav — 7.00 Jutranji koncert — 7.55 Marsikaj zvenečega — 9.00 Pozdrav nate — 10.00 Roman za ženo — 10.10 Medigra — 10.15 Šolska oddaja — 10.45 Mali koncert — 11.00 Šolska oddaja — 11.20 Medigra — 11.25 Šolska oddaja — 11.45 Oddaja za podeželje — 12.02 Pestro namešano — 13.00 Opoldanski koncert — 13.45 Objave — 13.55 Slovenska poročila in objave — 14.25 Specialno za Vas — 15.00 Šolska oddaja — 17.00 Kulturne vesti — 17.30 Popoldanski koncert — 18.00 Radio nasveti — 19.55 Lokalna poročila — 00.05 Nočna oddaja.

Poročila dnevno: 5.45, 6.45, 7.45, 12.30, 16.45, 19.45, 22.00, 00.00.

Sobota, 8. januar:

9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca (slov.) — 9.30 Športni obzornik (slov.) — 8.45 V Schweitzerjevi deželi — 14.00 Dobri nasvet — 16.00 Casovna igra — 18.00 Iz parlamenta — 18.30 Komorna glasba (slov.) — 20.15 Dober konec tedna.

Nedelja, 9. januar:

7.25 S pesmijo pozdravljamo in voščimo (slov.) — 11.05 Nedeljski feljton — 14.30 Otroški oder — 15.00 Pozdrav nate — 17.00 Plesna glasba — 18.30 Nedeljski šport — 19.20 Lepe melodije — 20.15 Predvsem vedro — 20.45 „Čevljarjev Nac“ — 21.30 Pariški bulvar.

Ponedeljek, 10. januar:

8.45 Domača književnost — 11.25 Nočna vožnja z lokomotivo — 14.05 Za našo vas (slov.) — 16.30 Tvoja najljubša melodija — 18.45 Slovenske narodne pesmi — 19.30 Schöberl in Pröselmaier na potovanju — 20.50 In kaj Vi mislite? — 21.05 Lepe ženske.

Torek, 11. januar:

11.20 Dobre volje predpoldne — 14.05

Zdravniški vedež. Kulturne vesti (slov.) — 15.45 Poklic v krizi — 16.30 Vedri solist — 19.30 Tretji polčas — 20.05 Opereta: „Strausovi fantje“.

Sreda, 12. januar:

8.45 Iz ženskega sveta — 14.05 Koroški zbori pojejo... (slov.) — 15.30 Anton Dermota poje — 18.45 Okno v svet (slov.) — 20.05 Orkestralni koncert.

Četrtek, 13. januar:

11.25 Zdravnik in ti — 14.05 Skladbe Matije Bravničarja (slov.) — 16.30 Vedri solist — 19.15 Ljubiti in ljubljen biti — 20.45 Štirikrat zabava.

Petek, 14. januar:

14.05 Za naše male poslušalce (slov.) — 15.45 Otroška ura: Sneg in led — 17.25 En teden deželne politike — 18.45 Mali leksikon (slov.) — 20.05 Zvijazca, veselje in breme (radijska komedija).

RADIO LJUBLJANA

Dnevne oddaje razen ob nedeljah: 5.00 Dobro jutro, dragi poslušalci — 6.30 Pregled tiska — 7.10 Jutranji orkestralni spored — 7.30 Gospodinjski nasveti — 7.40 Zabavna glasba — 11.00 Radijski koledar — 12.00 Kmetijski nasveti ali kmetijska univerza — 12.45 Zabavna glasba — 13.10 Opoldanski koncert — 14.10 Melodije za razvedrilo — 15.15 Lahka glasba — 16.10 Utrinki iz literature — 16.30 Zeleni ste — poslušajte! — 19.00 Radijski dnevnik — 23.00 Oddaja za tujino.

Poročila dnevno: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 22.00.

Sobota, 8. januar:

6.35 Poskočni napevi — 12.10 Slovenske narodne pesmi — 15.40 Hrvatska narodna glasba — 18.15 Pesmi za naše male — 18.40 Igra tamburaški orkester — 20.00 Pisan so botni večer.

Nedelja, 9. januar:

8.15 Domače pesmi za prijetno nedeljsko jutro — 9.00 Otroška predstava: Obuti maček — 9.40 Operetne melodije — 13.00 Pol ure za našo vas — 13.30 Želeli ste — poslušajte! — 15.30 S poti po Dalmaciji — 17.30 Radijska igra: Dobri ljudje — 20.00 Vedra glasba iz Sarajeva — 21.15 V svetu ritmov in melodij.

Ponedeljek, 10. januar:

6.35 Slovenske narodne — 11.15 Junaška vas — 13.00 Nove knjige — 17.10 Operne melodije — 18.30 Zdravstveni nasveti — 18.40 Otroške pesmi — 20.00 Avstrijski socialisti pred novimi nalogami.

Torek, 11. januar:

6.35 Slovenske narodne — 11.30 Slovanski plesi — 12.10 20 minut z Veselimi godci — 14.00 Za male pevce in godce — 18.00 Kulturni pregled — 18.30 Športni tednik — 20.30 Radijska igra.

Sreda, 12. januar:

6.35 Pisan spored slovenskih pesmi in plesov — 11.45 Makedonske narodne pesmi — 12.15 V tričetrtinskem taktu — 13.15 Iz arhiva slovenskih narodnih — 18.00 Ljudje med seboj — 20.00 Opera: „Konzul“.

Četrtek, 13. januar:

6.35 V pesmi in plesu po Jugoslaviji — 12.10 Godba na pihala — 14.00 Cesta je odprta — 15.45 Iz znanih oper — 18.00 Južni Vietnam — 18.30 Modni koticček — 18.40 Slovenske narodne pesmi — 20.15 „Četrtkov večer“.

Petek, 14. januar:

6.35 Slovenske narodne in umetne pesmi — 12.15 Slovenske narodne pesmi — 13.00 Med gorskimi reševalci — 18.00 Družinski pogovori — 18.45 15 minut z Avgustom Stankom — 20.00 Tedenski zunanjepolitični pregled.